

62 061

Hatvankettőezer-hatvanegy. Egy szám, amit még emésztünk kell, amelyet még szoknunk kell, amelyet jó lesz eszünkbe vésni – és amelyért a gyertyák égnek. Ennyi kezet engedtünk el az elmúlt évtizedben, ennyivel kevesebb magyart számoltak össze tavaly ősszel Szlovákiában a tíz évvel korábbihoz képest. Képzeltben leradíroztak egy magyar városkát a térképről... de kik is? A szlovák nacionalizmus élharcosai – tehát lényegében az egész szlovák politikai elit – akik függetlenül pártállásuktól (amely egyébként is meglehetősen képlekeny és bizonytalan fogalom ebben az országban) az elmúlt évtizedben is fáradhatatlanul dolgoztak a felvidéki magyarság megtöréséért és felszámolásáért s most tort ülnek e kísértetekké lett tízezrek fölött? Vagy mi magunk tehetünk arról, hogy a kárpát-medencei magyarság lelkében legbetegebb, leggyengébb közösségévé süllyedtünk, melynek elsőpréréhez nemhogy az a bizonyos „történelem vihara” nem kell már, hanem talán egy enyhébb fuvallat is megteszi? Hogy olyanok rendelkeztek felhatalmazással közösségünk képviselőre, akik – tudva vagy tudatlanul – maguk is ennek a magyarellenes genocid programnak a végrehajtói? A válaszokat mindenesetre nekünk magunknak kell megadnunk ezekre a súlyos kérdésekre, s mindjárt muszáj lesz az első következtetéseket is levonni. Az első és legfontosabbat március 10-én, a szavazóurnánál. Talán némi segítséget tudunk nyújtani ehhez ideai első lapszámunkkal, melyben szó esik a fentebb említett mindkét témáról: a mellbevágó számokról s a belőlük levonható lehetséges kö-

Somorján az MKP szimpatizánsai égő mécsesekkel a 62 081 számot rakták ki, ennyivel csökkent tíz év alatt a szlovákiai magyarság

vetkeztetésekről. Számba vesszük, hogy mit kínál megoldásként az a párt, melyet jelen állás szerint az egyedüli magyar politikai tömörülésként tarthatunk számon a Felvidéken.

Persze a tavaszt (is) köszöntő első lapszámhoz méltatlan lenne, ha csupa szomorú hírrel hangolnánk le a melegségre vágyó tisztelt olvasót. Nem is kell, hogy így legyen, hiszen vannak bizakodásra okot adó események szűkebb s tágabb pátriánkban. Elsőként mindjárt az, hogy beérett a gyümölcs: az egyesek által sokat kritizált, támadott oktatási-nevelési támogatások immáron célba értek s ezzel az anyaország szolidaritásának egy szép és valóban kézzelfogható megnyilvánulásának lehetünk részei. Azzal együtt, hogy a magyar iskolába íratott elsősök száma is nőtt a tavalyihoz képest. Apróságoknak tűnnek ezek, de mégis, nagy dolgok egy olyan

közösség életében, amely lényegében az ilyenekért fennmaradásáért küzd. De e küzdelem során ünnepelni is tudunk azért, mégpedig a Szövetség a Közös Célokért megalakulásának tizedik évfordulóját. Avagy inkább az elmúlt tíz esztendő, annak minden kínját-keservét és lélekemelő eredményeit egyaránt – mert kijutott mindegyikből bőséggel. De a Szövetség létezése és munkája is bizonyítja: van bennünk erő és élni akarás, és amíg ezeket elmondhatjuk, addig azt is: van remény. Van remény a feltámadásra! Ezt hirdeti a tavasz is, mely épp most – szinte e sorok írása közben – köszöntött ránk. Eljött, ahogy mindig. Bízunk benne, hogy egy évtized múlva is itt talál bennünket... Ezzel a bizakodással ajánljuk szeretettel a Tisztelt Olvasók figyelmébe a Felvidéki Magyarok ideai első, tavaszi számát...

a szerkesztők

Népszámlálás: Félig tele – félig üres?

Ha a 2011-es népszámlálás adatait nézem, miszerint a tíz évvel korábbi census 9,7 százalékaival szemben immáron 8,5 százalékos a magyarság aránya Szlovákiában, akkor egyértelműen azt kell mondjam: félig üres, sőt, csaknem üres az a bizonyos pohár. Persze ha úgy vesszük, lehetne akár rosszabb is – a társadalmi-politikai-gazdasági körülményeket tekintve erre minden „ésszerű” indok megvan – ez esetben még mindig feléig telt a poharunk. Az enyém személy szerint csordultig tele van, mégpedig azokkal az emberekkel, akiknek szorgalmas munkája igen hathatósan hozzájárult egy városnyi magyar eltűnéséhez a Felvidéken. Egyetértek Berényi József szavaival, aki a népszámlálás lezáró eredményeit értékelve azt mondta, hogy Dél-Szlovákia nagy része már évek óta „krízisrégióknak számít”. Ehhez persze nem kell orákulumnak lenni, hogy lássuk a tényeket. Elég csak rápillantani a régió foglalkoztatási adataira. Vagy a magyar közösség mint nemzeti csoport ellen irányuló, a legfelsőbb állami tényezőktől indított esztelen támadásokra. Ezek külön-külön és együtt is jelentősen odahatnak, hogy fogyjon és egyre csak fogyjon a felvidéki magyarság. Vannak, akik sokat tesznek ezért és vannak, akik semmit sem ellene. A felelősség azonban legalább ennyire a felvidéki magyar választóé, aki hamarosan újra nyilatkozhat: asszimiláció, vagy megmaradás. Két párt, két lehetőség – egy igen egyszerű döntés...

Ami a választási lehetőségeink jobbik felét, vagyis az MKP-t illeti, népszavazással kapcsolatban a következő hivatalos álláspontja:

„A Szlovák Statisztikai Hivatal által kiadott népszámlálási eredmények a magyar kisebbség tekintetében egyenesen sokkolók. Az elmúlt tíz év alatt a szlovákiai magyarok száma 63 ezerrel csökkent, ez 12 százalékos visszaesést jelent. A 458 ezres létszám az ország összlakosságának csak a 8,5 százalékát jelenti. Ezek az adatok a legpesszimistább szociológiai előrejelzéseknél is rosszabbak.”

Berényi József, a párt elnöke szerint az asszimiláció, bár jelentős tényező, de nem az egyetlen és leg súlyosabb

oka a magyarság létszámcsökkenésének. Az eredményeket nagyban befolyásolta a tény, hogy a népszámlálást a kormány rosszul készítette elő. A vonatkozók feltüntetése is sokakat elriasztott attól, hogy megvallja nemzetiiségét, ami pedig arra enged következtetni, hogy félelem uralkodik a nemzetiség megvallását illetően az emberekben. Az eredményekre rányomta bélyegét az is, hogy Dél-Szlovákia nagy része már évek óta krízisrégióknak számít, ahonnan sokan elköltöztek, még többen külföldön keresik a megélhetést. Ezért nagy a valószínűsége, hogy a népszámlálási eredményekre jelentős volt a befolyásuk.

„Ezek az adatok komoly figyelmeztetésnek számítanak a szlovák politikusok számára is. Véget kell vetni annak a demagóg hozzáállásnak, amelyet gyakorolnak: amikor előállunk a magyarságot védő célkitűzéseinkkel, azzal vádolnak, hogy az országot akarjuk szétverni, le akarunk róla szakadni. Pedig mi a megmaradást akarjuk szolgálni, őszinte,

tisztességes politikával. Ha nem fogunk ennek érdekében munkálkodni, 50-70 év múlva kihalhat régióinkban a magyarság.”

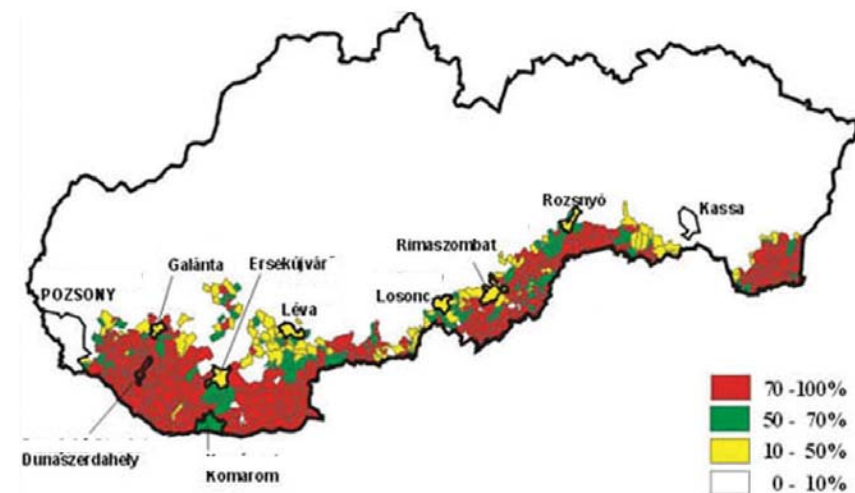
Berényi elmondása szerint a megmaradás legfőbb feltétele a kisebbségvédelmi jogok kiszélesítése a kollektív jogok irányában, a nemzetiségi identitás megőrzését szolgáló intézmények jogköreinek bővítése és a nagyobb állami támogatás.

A Magyar Koalíció Pártja biztosítja választóit, hogy vállalja a nemzeti identitás megőrzésének, az asszimilációs folyamat megfékezésének a politikáját. „A létünket érintő kérdések mögé fel kell sorakoznunk mindnyájunknak” – hangsúlyozta Berényi József.

A 2011-es népszámlálási adatok olyan szempontból is jelentősek, hogy ezek alapján fogják majd megszabni a kisebbségi kultúra támogatására szánt juttatásokat, s ugyanez lesz érvényes az egyes települések nyelvhasználati jogaira.

szd

Népszámlálás - számokban

Össznépesség száma: 5 397 036

Magyar nemzetiségű lakosok száma Szlovákiában: 458 467

Magyarság aránya: 8,5 %,

Meg nem állapított nemzetiségű lakosok száma 382 493 (7%)

Magyarság száma 1991-ben: 567 296 (10,8%)

Magyarság száma 2001-ben: 520 528 (9,7%)

Kiveszőben a magyar Szlovákiában

A 2011-es összeíráson megállapított 8,5 százalékos magyarságszám akkor igazán megdöbbentő, ha végiggondoljuk, arányában ilyen kevés magyar Szlovákiában még a második világháborút követő jogfosztottságot, reszlovakizációt, kitelepítést és csehországi deportálást követően sem volt.

„Az 1910. évi magyarországi és az 1921. évi csehszlovákiai népszámlálás nemzetiségi adatai jelentős mértékben eltérnek egymástól. A mai Szlovákia területén 1910-ben 2,9 millió lakos élt, ebből 884 ezer magyar (30,3 %), 1 688 ezer szlovák (57,8 %), 198 ezer német (6,8 %), 97 ezer ruszin (3,3 %), 10 ezer lengyel (0,3 %), 7 ezer cseh (0,3 %), 34 ezer egyéb és ismeretlen (1,2 %) anyanyelvű élt. 1920-ben a magyar nemzetiségűek száma 651 ezerre (21,7 %) apadt, a szlovák nemzetiségű lakossághoz viszont 1 952 ezerre (65,1 %) nőtt. A többi szlovákiai nemzetiség lélekszáma szintén megfogyatkozott” – írja Gyurgyík László szociológus-demográfus Magyar mérleg c. könyvében (1994), melyben arra is figyelmeztet, az 1920-as adatok nem igazán megbízhatók. Ám még ha ezen adatokból indul is ki, a könyv megjelenéséig eltelt 70 év adatai „megdöbbentő változásokról” tanúskodnak, szögezi le. Egyrészt 1921-től 1991-ig Szlovákia 3 milliós lakossága 5,27 millióra nőtt (75,6 %-os növekedés), a magyarok lélekszáma pedig 651 ezerrel 567 ezerre csökkent (12,9 százalékos fogyás), részaránya szerint 21,7 %-ról 10,8 %-ra apadt. Gyurgyík beszámol arról, hogy az 1930-as 585 ezer fős magyarság, vagyis a 10 éven belüli 10 százalékos csökkenés összefügg a – munkájától megfosztott – értelmiségi, hivatalnok- és tisztviselőréteg magyarországi kivándorlásával, a terület felett fennhatóságot gyakorló államhatalom nemzetiségi politikájával.

Csak megjegyezzük: a múlt század 20-30-as éveiben a magyar vidékekre telepített cseh és morva hivatalnokréteg hatá-

sán kívül erőteljes szlovákosítás folyt Dél-Szlovákia magyar területein (ebben élenjáró volt a Szlovák Liga és a Matica Slovenská), komoly anyagi előnyökkel járt pl. a gyerekek szlovák iskolába íratása-járatása. S arról sem szabad megfeledkezni, hogy a nemzetiségi identitásukban bizonytalanabb embereket még a gazdasági világválság terhei is nyomasztották. E szempontból bizonyos értelemben párhuzam vonható az 1930-as és a 2011-es népszámlálási változások között. A szlovákiai magyarság akkor és most is gazdaságilag-szociálisan rendkívül nehéz húsz évet tudhatott maga mögött, a kisebbségi létbe szorulás pedig csak tetézte egzisztenciális bizonytalanságát. Gyurgyík László szerint az 1941-es magyarországi népszámlálás adatai szerint a mai dél-szlovákiai területeken regenerálódott a magyarság, az akkori Szlovákia adatai viszont községi bontásokat nem közöltek, így releváns mutató a háborús szlovákiai magyarokról nincs.

A második világháborút követően visszaállított trianoni határok közt került a magyarok teljes jogfosztására, kitelepítésére és deportálására, valamint a szlovákiai magyarságot erkölcsileg leginkább sújtó reszlovakizációra. Mintegy 120-130 ezer embert érintett a kitelepítés és a deportálás, 1947 végéig 410 820 ember nyújtott be reszlovakizációs kérelmet, akiknek a felét szlovák nyelven írták hivatalosan is. 1950-ben így 354 532 személy vallotta magát magyarnak a népszámláláson (az összslakosság 10,3 %-a).

„Az 1950. évi mélypontot 1961-ben jelentős gyarapodás, 1970-ben mérsékelt növekedés. Majd 1980-ban és 1991-ben minimális emelkedés követi, mindez a magyarság részarányának állandó csökkenése mellett” – írja a kutató. 1961-ben 150 ezer fős (46,3 %-os) növekedés következik a magyarok lélekszámában (518 782 fő), ami 12,4 %-os lakossághányadot jelent.

Még az 1970-ben megtartott népszámlálás adatai is relatíve kedvezően alakultak, hiszen az anyaországi magyarsághoz, illetve a szlovák többségi nemzethez hasonlóan gyarapodást mutatott a szlovákiai magyarság is. Ez alatt a tíz év alatt száma 33 ezerrel nőtt, összesen

552 ezren vallották magukat magyarnak Szlovákiában, ezzel azonban már csak a lakosság 12,3 százalékát tették ki.

Az 1968-as „prágai tavasz” elnyomása és az azt követő konszolidációs időszak, amely során felerősödött a nacionalizmus, újabb törést hozott a szlovákiai magyarság identitástudatában. A hetvenes években új szlovákosítási hullám indult, több kísérletet tettek a magyar iskolák megszüntetésére (kétnyelvűsítésére), iskolakörzetesítés címén 410-ről 220-ra csökkent a magyar iskolák száma, a kommunista párt „lefejezte” a szlovákiai magyarságot, értelmiségét – az 1968-ban betöltött szerepéért, mint antiszocialista erőt – elhallgattatta, a „suttyogó nacionalista terror” pedig elbizonytalanította a magyarságot. Bár az 1980-as népszámlálás még csaknem nyolcezeres növekedést mutat (559 490-en vallották magukat magyarnak), a magyarság aránya azonban már csak 11,2 százalék volt., s hasonló tendenciát mutat a következő évtized is. 1991-ben, tehát a rendszerváltást követő első szabad népszámlálás abszolút értékben további nyolcezeres növekedést mutatott, az 567 296 magyar nemzetiségű polgár azonban akkor már csak az összslakosság 10,8 százalékát tette ki.

Még tovább romlott a helyzet a rendszerváltást követő évtizedekben. A szabadság meghozta a nacionalizmus szabad kiteljesedését, Csehszlovákia kettéválását, az önálló Szlovákia nemzetállami törekvéseinek kiteljesedését. Több hullámban történtek kísérletek a szlovák nyelv kizárólagossá tételére, a kisebbségi nyelvhasználat visszaszorítására a magánszférába, a gazdasági átalakulás hátulütői többszörösen sújtották a kisebbségeket és a kisebbségek által lakott területeket. Mára megszűnt a szlovákiai magyar országos sajtó és média, ami közösségként is össze tudná kötni a szlovák-magyar határ mentén élő magyarokat. Fragmentálódott a Csemadok is, a szlovákiai magyarság legnagyobb kulturális-társadalmi szervezete, és bár politikai pártokban az elmúlt húsz évben soha nem szűkölködött a szlovákiai magyar kisebbség, olyan helyzetbe a képviselő soha nem került, hogy a megmaradáshoz, gyarapodásához szükséges felté-

A fotó az MKP és a Via Nova ICS közös népszámlálási kampányán készült, Léván

teleket képes lett volna biztosítani az általa lakott régiókban.

2001-ben a népszámlálási adatok ki-
józanítóak voltak. 520 528-an vallották magukat magyar nemzetiségűnek, tehát több mint 47 ezer fővel csökkent a létszámuk, részarányosan pedig a lakosság 9,7 %-át tették ki, ami 1,1 %-os fogyást jelent. A 2011-es népességvesztés még ennél is nagyobb: mindössze 458 467 fő vallotta magát magyarnak, ami 8,5 százalékat teszi ki Szlovákia összlakosságának. Húsz év alatt tehát több mint 110 ezerrel lettünk kevesebben.

Mivel a statisztikai adatoknak egyelőre csak az első csomagja került nyilvánosságra, túl sokat elmondani még nem lehet a magyarok fogyásának okairól, tényeiről. Amit Szlovákia egészére kimutattak a népszámlálás adataiból: hogy a kis települések népessége, a falusi közösségek fogyatkoznak nagyobb arányban. A szlovákiai magyarok többsége pedig éppen vidéken, falvakban él. A kerületi (megyei) összesítések szerint – még nem nemzetiségi megoszlás, csak lakosságszám alapján – a legnagyobb fogyás 2001-hez képest a Nyitrai kerületben volt, itt 3,3 %-kal, 23 555 fővel csökkent a lakosság lélekszáma. Ide tartozik a Komáromi, az Érsekújvári, a Lévai, a Vágsellyei járás és Zoboralja is. (Itt 2001-ben 0,5 százalékos fogyást mértek, mintegy 3 500 főt, tehát valószí-

nűsíthetően tendenciáról van szó.) A magyar lélekszám szempontjából szintén számottevő Nagyszombati kerületben nagyjából 3 500 fős lakosságyaropodás volt az utóbbi tíz évben, községi bontás híján azonban komolyabb magyar vonatkozású következtetések nem vonhatók le, hiszen itt több munkahelyteremtő nagyberuházás valósult meg, ami belső migrációval járt együtt. Az, hogy a Dunaszerdahelyi és a Galántai járás nemzetiségi mutatói hogyan változtak, szintén csak később derül ki, ahogyan az is, kinek a számlájára ment a Besztercebányai kerületben kimutatott 0,2 %-os népességfogyás.

Magyar vonatkozásban említésre érdemes még, hogy a megkérdezettek 9,4 százaléka (508 714 fő) vallotta anyanyelvének a magyart (2001-ben még 572 929 fő, azaz 10,7 %); az adatsorból kiolvasható, hogy a magyar anyanyelvűek száma nagyobb mértékben csökkent, mint a magyar nemzetiségűeké. A magyar nyelvhasználat kérdésében is érdekesek az adatok. Otthon a lakosság 8,7 %-a (472 212 fő) beszél elsősorban vagy többnyire magyarul, vagyis 14 ezerrel többen, mint akik magyar nemzetiségűnek vallják magukat. A nyilvános érintkezésben leggyakrabban a magyar nyelvet 7,3 %, azaz 391 577 fő használja. Az utóbbiak feltehetőleg nem azért vannak jóval kevesebben,

mint a magukat magyar nemzetiségűnek vallók, mert kinn az utcán, a hivatalban vagy az orvosnál titkolják magyarságukat, hanem mert szórványban élnek, ahol a nyilvános érintkezésben partnereik az anyanyelvüket nem értik meg.

382 493 fő a népszámlálás során nem tüntette fel nemzetiségét. Egyes szlovákiai magyar politikusok, publicisták ezt az adatot megpróbálják értelmezni. Vannak, akik az összesített statisztikai számok alapján ebből a halmazból „rejtőzködő, be nem vallott” magyarok számára következtetnek, vannak, akik új becsülik, a titkolózóknak akár az egy negyede vagy egy harmada magyar lehet, aki valamilyen okból félt bevallani a nemzetiségét. Azt nem fejtik ki, mi válthat ki szerintük olyan félelmet az emberben napjainkban, hogy nemzetisége eltitkolására késztesse. Mások a magyar gyerekek szlovák iskolába járatásának számlájára írják a megdöbbentő mértékű fogyatkozást, s annak az elméletüknek az igazolását látják benne, hogy a magyar gyereket a magyar iskolában kell sokkal jobban megtanítani a szlovák államnyelvre. Gyurgyík László szociológus-demográfus viszont továbbra is azt mondja: a vegyes házasságok gyümölcse a nagymértékű magyarfogyás.

N. Gyurkovits Róza

Mindenki számít!

A szlovákiai magyarok számáról szóló népszámlálási adatok a legpesszimistább előrejelzéseket is felülmúlták. A nyilvánosság ugyan számolt népességünk fogyatkozásával, mégis reménykedett abban, hogy a tendencia talán lassul és bizalomkeltő jeleket mutat.

Mit mondanak a számok? Szlovákia összlakossága 2011-ben 5 397 036 fő volt, tehát mindössze 17 581 fővel haladta meg a 10 évvel korábbi, 2001. évi népesség számát. A II. világháború óta ez a legkisebb kimutatott népességnövekedés Szlovákiában. A magát magyar nemzetiségűnek valló lakosság száma tíz év alatt 520 528-ról 458 467-re csökkent, azaz 62 061 fővel, arányában 9,7%-ról 8,5%-ra, a magyar anyanyelvűek aránya pedig 10,7%-ról 9,4%-ra. A kimutatott nagy mértékű fogyás azonban nem tükrözi a tényleges változást, mivel a lakosság 7,1%-a nem nyilatkozott a nemzetiségéről (ehhez képest 10 éve a lakosság csak egy, 20 évvel ezelőtt 0,2 százaléka nem töltötte ki a nemzetiségi hovatartozásról szóló rubrikát).

Magyar anyanyelvűnek tehát Szlovákia lakosságának 9,4%-a, 508 714 fő vallotta magát, szemben a 2011. évi 572 929 fővel (10,7%). A csökkenés a magyar nemzetiségűek számában be-

következett változáshoz hasonló mértékű. Az „ismeretlen” anyanyelvűek aránya magasabb, mint a nemzeti hovatartozásra történő rákérdezés esetében, 7,5%. A 2011. évi népszámlálás során első alkalommal kérdezték rá a leggyakrabban használt nyelvre az otthoni és a nyilvános érintkezésben. Otthon a lakosság 8,7%-a, nyilvános érintkezésben 7,3%-a beszélt leggyakrabban magyarul. A kapott eredmények értelmezését ebben az esetben is nehezíti a nem válaszolók magas aránya (13,5, illetve 9,5 százalék). A nemzeti hovatartozásra, nyelvhasználatra vonatkozó adatokat a járási és településszintű adatok ismeretében lesz módunkban árnyaltabban, tartalmi összefüggésekben megvizsgálni.

A nyilvánosságra hozott adatok aggasztó közállapotról és -hangulatról tanúskodnak. Komolyabb felmérések híján csak találgatni lehet, miért okoz ekkora gondot az identitás felvállalása és megvallása az országban, és ilyen körülmények között vajon mire lehet építeni a közösségfejlesztést, a régiók felzárkóztatását és Dél-Szlovákia jövőjét?

A félelemkeltés, a rejtett, ám egyre nyíltabbá váló elszlovákosítás, az anyanyelvhasználat visszaszorítása és a nemzetiségi jogok vonatkozásában kötött politikai alkuk is mind arról tanúskodnak, hogy hatalmas értékzavar uralkodik az országban az emberi és ki-

sebbségi jogokat illetően. Így értelemszerűen fel kell tenni a kérdést: ki viseli ezért a felelősséget? És azonosítani kell a múltban elkövetett hibákat, fel kell mérni a valós állapotot, de ami még fontosabb, kiutat kell találni a jelenlegi helyzetből.

A Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának meggyőződése, hogy ez a munka közös, abból mindenkinek ki kell vennie a részét, legyen az politikai párt, civil szervezet, aktivista vagy a közösség tagja. Mindenki fontos. A Kerekasztal saját lehetőségeihez mérten a lehető legaktívabban dolgozik ezen, méghozzá a tagszervezetek, de a téma iránt érdeklődők véleményét is meghallgatva. A népszámlálási kampány során egyértelműen bizonyítottuk, hogy képesek vagyunk összefogni, ha nagy horderejű feladatról van szó. Most pedig azon negatív folyamatok lassítása, megállítása, majd megfordítása a cél, amelyek a népességfogyáshoz vezettek. A Kerekasztal arra törekedett és ezután is arra fog törekedni, hogy tíz év múlva kevésbé legyenek riasztóak a népszámlálási adatok. Egyben világosan kirajzolódik egy élhető Dél-Szlovákia képe, ahol mindenki bátran felvállalhatja nemzetiségét és a régióból való távozást egzisztenciális okokból többé ne kelljen fontolgatnia.

Szlovákiai Magyarok Kerekasztala

Mindenki számít
Népszámlálás 2011

MÁJUS
21

Rohamosan fogy a szlovákság, avagy az eltűnt lelkek

A Somorja Hangja Polgári Társulás két-kedéssel fogadja a Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatala által 2012. február 29-én közzétett népszámlálási részeredményeket.

A statisztikai hivatal által kibocsájtott 2011-es adatok szerint tíz év alatt 62 061 fővel csökkent Felvidéken a magyar nemzetiségűek száma (458 467 fő, az összlakosság 8,5 százaléka), és 262 079 fővel lettek kevesebben a szlovák nemzetiséghez tartozók (4 352 775 fő, az összlakosság 80,7 százaléka). Az összlakosság viszonylatában 5,1 százalékkal csökkent a szlovák- és 1,2 százalékkal a magyar nemzetiségűek számaránya.

Az „eltűnt” 324 140 szlovák és magyar nemzetiségű állampolgár legnagyobb valószínűséggel a „nemzetiség nélküliek” 382 493 fős csoportjába került. Az „eltűnt” lelkek és a „nemzetiség nélküliek” csoportja közti különbség 58 353 fő. Figyelembe véve a természetes populációs adatokat, az átcsoportosulás tényét támasztja alá ez az adat is, hiszen a „nemzetiség nélküliek” csoportjában 2001-ben még „csak” 54 502 főt tartottak számon.

A mai Szlovákia lakosainak anyanyelv szerinti népszámlálási adatai még nagyobb veszét jeleznek a szlovákoknak. A szlovák nemzetiségű lakosságból 112 322 fő nem szlovák anyanyelvű. Ez az összlakosság viszonylatában 78,6 százalékra, azaz 4 240 453 főre csökkenti a szlovák anyanyelvűek számát. Ez tíz év alatt 271 764 szlovák anyanyelvű ember csodálatos „eltűnését” jelenti. A magyar anyanyelvű lakosokból is köddé vált 64 215, de ez még mindig 508 714 magyarajkút, azaz az összlakosság 9,4 százalékát jelenti.

Az 1920 óta folyó megfélemlítés azért, hogy a valóságnál nagyobb mértékben mutathassák ki fogyatkozásunkat, ezúttal a „fergeteges” népszámlálási propaganda jóvoltából odáig fajult, hogy a cél érdekében több mint 262 ezer

szlovákot is feláldoztak, csakhogy a magyaroknak kisebb részt kelljen visszatartani a közösen finanszírozott államkasszából. Ez a manipuláció ezúttal olyanira szembetűnő, hogy kitalálójának csak gratulálni tudunk az eredményhez.

Ezek után torzított formában kommunikálható a hír, hogy több mint 62 ezerrel megcsappant a magyarság lélekszáma, ami 8,5 százaléknnyira csökkentette a magyarok arányát a mai Szlovákia területén. Az ilyen hírközlés célja a pánikeltetés. Semmilyen viszonyítást nem közzöl a felvidéki magyarság lélekszámáról, csupán a begyűjtött nemzetiségi mutatók egyikének kiragadott statisztikai adatáról közöl félreértelmezhetően megfogalmazott információt.

A mai Szlovákia kormányainak – egyre durvább és nyíltabb – magyarellenes megnyilvánulásai mellett nincsenek illúzióink afelől, hogy létezik a magyarságban szándékosan fenntartott félelem. Míg 1991-ben 567 296 személy vallotta magát magyar nemzetiségűnek, addig ez a szám 2001-ben 46 768 fővel csökkenve 520 528 személyre volt vonatkozatható, miközben a „nemzetiség nélküliek” csoportja 8782 fősről tíz év alatt 54 502 főre nőtt.

Elgondolkodtató adatokhoz jutottunk. Mert ki lehet az, aki önként nemzetiség- és nyelvnélkülinek, tünteti fel magát? Az, akit meg sem kérdeznek, vagy az, aki fél.

A népszámlálás idején sok helyen felütötte fejét a hír, hogy aki magyarnak vallja magát, el fogja veszíteni szlovák állampolgárságát, és ezzel a neki folyósított szociális juttatásokat, mint például a nyugdíjat vagy a gyermektámogatási pótlékot. Az idősebbeket nehéz volt meggyőzni az ellenkezőjéről, hisz ők még jól emlékeznek a jogfosztottság éveire.

Ehhez hozzájárult az állampolgárságtól alkotmányellenesen megfosztott azon felvidéki magyarok meghurcolása, akik felmenőik jogán könnyített eljárásban újra felvették a magyar állampolgárságot is.

A mai Szlovákia magyarokkal szemben alkalmazott hatalmi megfélemlítéseinek, és a rendszeressé váló jog- és törvénysértéseknek orvoslását és megszüntetését egyedül a felvidéki magyarság teljes körű önrendelkezésének biztosításával lehet elérni.

Nyilatkozatunkkal arra szeretnénk felszólítani minden jóérzésű felvidéki magyar embert, és az őket tömörítő civilszervezeteket, hogy ne engedjék megteveszteni és félrevezetni magukat, álljanak ki jogaink védelmében, emeljék fel szavukat a nyilvánvaló hazugságok, torzítások és jogsértések ellen, és nyújtásnak segítő jobbot félelemben élő nemzettestvéreinknek.

Ha mindannyian kitartunk az igazság mellett, megteszünk minden tőlünk telhetőt, elmagyarázzuk mindenhol megmaradásunk egyetlen járható útját, és erőnk szerint mozgósítunk, akkor a teljes körű önrendelkezésünk megvalósul.

Ezért arra kérjük azon felvidéki magyar civilszervezetek vezetőit, akik egyetértenek nyilatkozatunk következtetéseivel és irányadásával, hogy csatlakozzanak nyilatkozatunkhoz az info@somorjahangja.sk címen.

Tisztelettel és barátsággal

a Somorja Hangja – Vox Samariae

Polgári Társulás elnöksége

A közleményhez eddig az alábbi szervezetek csatlakoztak:

Magyar Polgári Kör (Somorja)

Egy Jobb Komáromért Polgári Kezdeményezés (Komárom)

Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom (Somorja, Szenc, Galánta, Kassa városok tagszervezetei)

A Magyar Megmaradásért Polgári Társulás (Dunaszerdahely)

LIMES - ANAVUM Regionális Honismereti Társulás (Párkány)

SZOMJAS Únió Polgári Társulás (Ipolyág)

Balkó Ferenc magánszemély (Nyitra)

Csemadok Alapszervezet (Szímő)

Kantár Csaba Irodalmi Kör (Szímő)

T(e).Ü(gyed).KÖR Polgári Társulás (Komárom)

Váralja Szövetség (Budapest)

Magyarok Szövetsége felvidéki közössége

Dr. Duray Miklós, a Szövetség a Közös Célokért elnöke

Rácz Roland Imre, a Vértessomlói Jobbik Szervezet vezetője és a Komárom-Esztergom megyei Váralja Szövetség vezetője

Hahn-Seidl Alida, Hunnia Baráti Kör, Németország

Oktatási-nevelési támogatások

Az anyaország szolidaritásának egy kézzelfogható megnyilvánulása: célba érték az oktatási-nevelési támogatások

Február elején az egyéni elbírálásban részesülő 18 éven felüli pályázók támogatásait is átutalta a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., ezzel tehát immáron valamennyi sikeres pályázó hozzájutott a „Szülőföldön Magyarul” néven meghirdetett oktatási-nevelési, valamint tankönyv- és taneszköz-támogatási pályázaton elnyert összeghez a Felvidéken is. Az anyaország támogatási rendszere nem csak elveiben újult, változott meg, hanem a lebonyolítás technikai megoldásait illetően is: a szlovákiai pályázók most már az OTP Bank helyi fiókjain keresztül kapták meg a támogatásokat, elsősorban a pénzügyi intézménynél vezetett egyéni folyószámlára. Azok a pályázók, akik az átutaláskor még nem rendelkeztek számlával az OTP rendszereiben, március 15-ig készpénzben felvehetik az ösztöndíjat bármelyik szlovákiai OTP-bankfiókban. A pályázat szlovákiai lebonyolításáért felelős Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége postai levélben is felszólít minden érintettet, hogy kérje az ösztöndíj kifizetését. Aki 2012. március 15-ig nem veszi fel készpénzben az ösztöndíjat, a feltüntetett időpont után már nem lesz jogosult az ösztöndíj kifizetésére.

A támogatások fentiek szerinti célba juttatása egy hosszú és nem minden zökkenőtől mentes folyamat eredménye. Érdemes felidézni a támogatás indításával kapcsolatos tényeket, ugyanis az elmúlt évek szlovákiai gyakorlata éppen azt igazolja, hogy a támogatás lebonyolításával 2004-2011 között foglalkozó szlovákiai magyar szervezet, a Pázmány Péter Alapítvány a legfontosabbat nem tudta elérni: hogy az ajándéknak illő fogadtatása legyen és körülötte olyan közbeszéd induljon be, ami arra ösztönzi a szlovákiai magyar társadalmat, hogy örömmel fogadja el a magyar sorsközösséghez való tartozást. Nem önmagában a 20 ezer forintnak megfelelő – esetünkben a gyermekekneként 75,75

Euro összegű - támogatást kell szem előtt tartani, hanem a döntés üzenetét.

A magyar Országgyűlés tíz évvel ezelőtt, 2001-ben a státustörvényben fogalmazta meg, hogy szolidaritást vállal azokkal a családokkal, akik a Magyarországgal szomszédos államokban a szülőföldjükön akarnak boldogulni, és gyermekeiknek is átörökítik a magyar közösséghez való tartozás élményét, azaz magyar oktatásban részesítik őket. Ez volt és ma is ez az üzenete annak a döntésnek, hogy valamennyi magyar iskolába – a második Orbán-kormány döntése értelmében – magyar óvodába és iskolába járó gyermek szülei kérhetik az oktatási-nevelési támogatást.

A státustörvény életbe lépésekor a szomszédos államok közül egyedül Szlovákiában ellenezte az akkori Dzurinda-kormány, amelynek tagja volt a Bugár Béla által vezetett Magyar Koalíció Pártja is, hogy az oktatási-nevelési támogatás közvetlenül a szülőkhöz érkezzen, ezért a többi magyar közösséghez képest csak késve, 2004-ben indult el a támogatási program a Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége iskolai alapszervezeteinek címezve, a Pázmány Péter Alapítvány közbeiktatásával.

A többi szomszédos országban 2003-tól közvetlenül a szülőkhöz jutott a támogatás, nálunk 2011 őszén először lettek közvetlenül érintettek a családok. Azért volt szükség a változásra, mert – ismerjük el – az elmúlt nyolc évben a tá-

mogatások ún. kollektív felhasználásának a szlovákiai magyar társadalomban nem volt mérhető hatása. Gondoljunk bele, évente körülbelül 1 milliárd forintnak megfelelő összeg érkezett az iskoláinkba, de erről a közéletben semmilyen pozitív közbeszéd nem indult be. Ha azt vártuk, hogy ez a program hozzájáruljon valamilyen csekély mértékben is a magyar iskolába járó felvidéki gyermekek számának növekedéséhez, akkor a szlovákiai magyar társadalomnak tudomást kellett volna szereznie a program lényegéről. De kizárólag a lebonyolítással járó magas összeg felhasználása körüli hatalmi csatározásról esett szó, nem az iskolákban a támogatásból megvalósult programokról, ennek pedig semmilyen mozgósító hatása nem volt, épp ellenkezőleg, a közösség széteséséhez vezetett.

A galántai központú Pázmány Péter Alapítványról, amely működésére, a támogatások lebonyolítására a magyar állam 2004-től 2011-ig évente az 1 milliárd forintnyi támogatási összeg 6-8%-kát, azaz 60-80 millió forintot költötte, a szlovákiai magyar közéletben csak a működési zavarai miatt lehetett hallani, a száraz szövegű pályázati felhívásaikon kívül. Az Alapítvány kuratóriuma közben leváltotta Zsille Bélát, az alapítvány ügyvezetőjét, és helyébe Bondor Veronikát nevezte ki. A döntés eredményeképpen várható, hogy a Pázmány Péter Alapítvány tulajdonát képező, magyar állami közpénzből felépített irodaház is a közös-

séget fogja szolgálni, és nem lesznek a magyar szervezetek kiszolgáltatva az ügyvezető kicsinyes bosszújának.

A Pázmány Péter Alapítvány ugyanis az alatt az időszak alatt, amíg az oktatási-nevelési támogatást bonyolította, és ez jelentős bevétellel járt, egy irodaházat épített fel Galántán, ennek kezelése továbbra is a tulajdonos jogkörébe tartozik. Mint ismeretes, az alapítvány kuratóriuma a pedagógusszövetség és a szülői szövetség által paritásos alapon delegált tagokból áll, és az alapítvány alapszabályából következően szinte lehetetlen a kuratórium összetételének megváltoztatása, mert a tagok önmagukat többségi szavazással korlátlan ideig megerősíthetik.

Mikor a magyar kormány meghozta azt a döntést, hogy a Pázmány Péter Alapítványtól a Pedagógusok Szövetségéhez delegálja a támogatások lebonyolítását, a kuratórium azon tagjai, akiket ez érzékenyen érintett, az ügyvezetőn keresztül sakkban tartották a házban működő, vagy működni vágyó valamennyi szervezetet. A pedagógusok szövetsége által delegált tagok nem tudták érvényesíteni az elképzeléseiket, és az egész szlovákiai magyar közösségre nézve is romboló hatású volt, hogy évenként csak a belső vitáktól volt

hangos az alapítvány háza tája. Most reménykedhetünk abban, hogy ez megszűnik, és közösségi célokat fog szolgálni a magyar adófizetők pénzéből felépített galántai irodaház.

Most a határon túli magyarok támogatását koordináló, budapesti székhelyű Bethlen Gábor Alapkezelő juttatja el közvetlenül a szülők által kezelt folyószámlára a támogatást, a szervezési munkára pedig a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségét kérte fel. Erről a nagyon lényeges változásról 2011 májusában született meg a konkrét döntés, 2011 októberétől pedig a támogatások folyamatosan célba érnek és lényegesen kisebb ráfordítással, mint korábban. Ezt fontos szem előtt tartani, mert mint anynyi mindennel kapcsolatban, most is előbb kaptak szárnyra a negatív üzenetű hírek, mint maga a tény: a magyar óvodába és iskolába járó gyermekek szüleit támogatja a magyar állam, Magyarországon minden gazdasági nehézsége ellenére.

A támogatás a 2010/2011-es tanévre vonatkozik, mindazon óvodás- ill. iskoláskorú gyermekekre, akik 2011. június 30-ig még nem töltötték be 18. életévüket, és magyar intézménybe járnak. Felvidékről 43 ezer ilyen kérelmező pályázatát bírálta el pozitívan a Bethlen Gá-

bor Alapkezelő illetékes bizottsága (ebből 39 ezer már tavaly ősszel megkapta a pénzt), azaz a felvidéki magyar családokhoz folyamatosan érkező támogatás több mint 3,2 millió euró.

Közben a múlt ősszel találgatások kaptak szárnyra, mert a sajtó sem a magyar illetékesektől, sem a pedagógusszövetségtől nem tudott érdemi információt szerezni a támogatás menetéről. A leghangosabban az az információ robbant be a szlovákiai magyar sajtóba 2011. októberében, hogy Rimaszombatban és Tornalján a kérelmezők türelmetlen sora akar az OTP bankfiókban egyszerre a támogatáshoz jutni. Ahogy ez várható is volt, hiszen a legnagyobb szegénységben élőknek a gyermekenként járó 75,75 Euro összeg nagyon fontos, a türelmetlenség is mutatja, mekkora a ráutaltság. A hírek szerint a szlovákiai OTP munkatársait meglepte a roham, most olyanok is a bank ügyfelei lettek, akik korábban valószínűleg semmilyen pénzintézetnek a közelében sem jártak.

Sokan, akik a támogatások felhasználásának korábbi formájában érdekeltek voltak – a rossz nyelvek szerint kész számlagárak épültek ki Szlovákia egy-egy településén, hogy a kimutatások formailag rendben legyenek – nos, azok most mindent bevetnek, hogy lejárassák az oktatási-nevelési támogatás ügyét. Természetesen nem lehet általánosítani, az iskolák többségében korábban is a lehető legjobban igyekeztek a gyermekek érdekében felhasználni a támogatást, például az én környezetemben is, igaz itt sem sikerült a köztudatba eljuttatni a támogatásról szóló híreket, a legtöbb szülő nem tudatosította, miért nem kell mondjuk az iskolai kiránduláshoz a családi kasszából hozzájárulni... Ez annak a szűk körnek az érdekéért lett elkönnyelve, akik beavatottak voltak.

És ha valaki erre azt válaszolja, hogy a sajtó is érdeklődhetett volna, akkor érdemes megnézni, hogy például a Rákóczi Szövetség erőfeszítéséről, a szövetségben élő elsősök ösztöndíjáról egész évben folyamatosan szólt a média. Mert a Rákóczi Szövetség a tevékenységéről hírt adott, közösségi ügyként kezelte és kezeli a magyar iskolák életét.

A szlovákiai magyar közéletben erre a szemléletre van szükség a státustörvényből adódó lehetőségek esetében is.

POGÁNY ERZSÉBET

A BGA Zrt. ösztöndíjpályázata – áttekintés

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. a „Szülőföldön Magyarul” nevelési - oktatási ösztöndíj pályázatát a 2010/2011-es tanévre 2011. május 4-én hirdette meg. A pályázóknak a pályázati adatlapokat 2011. június 30-ig (postára adás dátuma) kellett eljuttatni a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének komáromi Központi Irodájának címére, vagy a kijelölt telephelyek valamelyikére, ahol az adatlapokat a szövetség munkatársai vették át. Az adatlapok feldolgozását a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége végezte a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. megbízása alapján. A határidő után leadott, és a hiánypótlási felszólítást követően is hiányos adatlapok elutasításra kerültek. A pályázat feltételeit nem teljesítő pályázatokról a pályázók otthoni címükre kaptak értesítést.

Rendszerezés és adatfeldolgozás után a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Bizottsága a 21/2011. (IX.08) sz. döntésével elfogadta a felterjesztett 43 172 ösztöndíj pályázatot és a 186 hallgatói támogatásra vonatkozó pályázatot. A nyertes pályázók a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-től levélben értesítést kaptak a döntésről.

A megítélt ösztöndíj támogatás összege 75,75 euró és a hallgatói támogatás összege 9,47 euró.

A 18. életévüket betöltött diákok által benyújtott pályázatok 2011. október folyamán az ütemtervvel összhangban egyedi elbírálásra kerültek. A hiánypótlások után iktatott pályázatokat a bizottsági ülésen bírálták el.

A pozitív elbírálásban részesült pályázók részére az ösztöndíj támogatást az OTP Banka Slovensko, a.s. bankfiókjain keresztül fizették ki. Az OTP a „Tájékoztatás ösztöndíj kifizetéséről” c. levélben nyújtott tájékoztatást az ösztöndíj kifizetéséről, melyet az egyes iskolákon keresztül juttatott el a pályázókhöz.

Rövid kárpát-medencei kitekintő

Az elmúlt évekhez képest egyetlen régióban sincs jelentős változás a beadott pályázatok számát illetően. Számszerűsítve ez azt jelenti, hogy - mint a korábbi években is - Erdélyből érkezett a legtöbb pályázat, 110 ezer, ami a családi átfedéseket beleszámítva több mint 150 ezer gyermeket érint. Felvidékről 48 ezer, Délvidékről 25 ezer, Kárpátaljáról 20 ezer, Horvátországban 1 ezer, Szlovéniában közel 400 pályázó igényelte a normatív támogatást.

A „Szülőföldön magyarul” pályázat lebonyolítása Muravidéken, Kárpátalján és Délvidéken 2011-ben már befejeződött, Erdélyben és Felvidéken azonban különösen bonyolult a támogatottak nagy száma miatt, ennek ellenére nem húzódik el jobban, mint a korábbi években. Répás Zsuzsanna nemzetpolitikaiért felelős helyettes államtitkár tájékoztatása szerint az új rendszernek köszönhetően ezután már a meghirdetéstől számított néhány hónapon belül, „egy gombnyomásra” lebonyolítható a pályázati igények kielégítése, a magyar kormány célja, hogy a 2012 évre járó nevelési, oktatási, valamint tankönyv és taneszköz támogatás 2012 június végéig eljusson a családokhoz.

A támogatások célba juttatásának módja - Felvidékhez hasonlóan - Erdélyben is megváltozott az előző évek gyakorlatához képest. 2011-től kezdve ugyanis az OTP Bank régióbeli fiókbankjain keresztül - az általuk ingyenesen nyitott bankszámlákra - lehet utalni a pénzt. Erdélyben korábban a jogosultak 80 százaléka postai úton kapta meg a támogatást, másoknak a Transilvania Bankban nyitott számlára utalták a pénzt. Ennek azonban rendkívül nagy volt a járulékos költsége - akár a támogatásra szánt összeg 20 %-át is jelenthette - így ez az új megoldás mindenképpen költséghatékonyabbnak tűnik. Erdélyben is változott a pályázatokat kezelő szervezet: 2011-től a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége bonyolítja a „Szülőföldön magyarul” pályázatot. Ezt a feladatot korábban az Iskola Alapítvány látta el.

Hasonló a helyzet Kárpátalján, ahol pedig a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetséget (KMKSZ) bízták meg az oktatási-nevelési támogatások lebonyolításával kapcsolatos ügyintézésel (KMKSZ Jótékonyági Alapítvány) a korábban eljáró Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) helyett.

A déli végeken már jóval korábban lezárult a pályázati eljárás, ők már a múlt ősszel megkapták pénzüket. Répás Zsuzsanna nemzetpolitikai helyettes államtitkár 2011. szeptember 26-án ünnepélyes keretek között adta át az első juttatásokat Szabadkán, majd az ezt követő két héten belül minden igénylő bankszámlájára átutalták a 20 ezer forintnak megfelelő dinárt. A magyarországi pályázatok lebonyolításával kapcsolatos feladatokat 2008-tól az Agora Irodaház helyett a Concordia Minoritatis Hungaricae Polgári Egyesület szabadkai irodája látja el.

Hasonló a helyzet a horvátországi magyarok pályázataival is. Az utalások 2011. szeptember 27-én indultak, s már októberben mindenki megkapta a neki járó összeget. A lebonyolító szervezet, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma tájékoztatása szerint összesen 1061 igénylés érkezett, ebből 1049-et bíráltak el pozitívan.

Szlovéniában a lendvai székhelyű Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet közreműködésével mintegy 400 muravidéki magyar pályázó is hozzájutott már a támogatásokhoz a múlt év őszén.

szd

Több gyermeket írtak magyar iskolába a szülők Felvidéken

A SZMPSZ által február 19-én nyilvánosságra hozott összesített adatok szerint 2012-ben 3570 gyermeket írtak be magyar tantervű általános iskolába, 11-gyel többet, mint egy évvel korábban.

Pék László az MTI-nek nyilatkozott: „Minden létszámemelkedés örömteli és jónak értékelhető, főként ha figyelembe vesszük, hogy az utóbbi időszakban több olyan évünk is volt, amikor országos szinten csökkent a magyar elsősök száma.” Hozzátette, hogy enyhén, de pozitív irányba mozdult el a demográfiai fejlődés, és nem lett rosszabb az asszimilációs hatás, ennek köszönhető, hogy leállt a magyar alapiskolákba beíratott gyerekek létszámesőkenése. „Vannak járárok a nyugati országrészben, ahol ugyan csökkent a létszám, de

jó hír, hogy például a nyitrai járásban, ahol már kevesen vagyunk, sikerült növelni a létszámot” - mondta el Pék László. Hozzáfűzte: megfigyelhető, hogy ahol intenzív közösségi munka folyik, ott javultak az eredmények.

Szlovákiában az idén először, mintegy 8000 kis- és nagycsoportos óvodás is részesült a Bethlen Gábor Alap oktatási-nevelési támogatásából. Pék László szerint ez a felvidéki magyarság megmaradását szolgáló lépés is hozzájárulhatott a mostani eredményekhez. „Még nőhet a magyar iskolák elsőseinek a száma szeptemberben” - mondta Ádám Zita, az SZMPSZ alelnöke az MTI-nek. Ennek oka az, hogy vannak szülők, akik az utolsó utáni pillanatra hagyják a beíratást. Ádám Zitát megnyugvással töltik el a mostani eredmé-

nyek, de mint rámutatott, nagyon fontos azoknak a körülményeknek a megteremtése, amelyek „behozzák a gyerekeket az iskolába.”

A beíratkozás február 18-án, szombaton ért véget, az eredményeket vasárnapra összegezték.

Duray Miklós üdvözi a 10 éves SZAKC közgyűlésének résztvevőit

Tíz éves a Szövetség a Közös Célokért társulás

Ünnepi közgyűlésen emlékeztek meg 2011. november 29-én Dunaszerdahelyen a Városi Művelődési Központban a Szövetség a Közös Célokért öt alapító szervezetének küldöttei, munkatársai és magas rangú vendégeik, magyarországi és szlovákiai intézmények, szervezetek vezetői, a SZAKC munkatársai a társulás megalakulásának tizedik évfordulója alkalmából, melyen új tagszervezetek csatlakozására és tisztújításra is sor került.

Duray Miklós bevezető előadásában a SZAKC küldetéséről beszélt, és elemezte a státustörvény, valamint a magyar állampolgárság egyszerűsített felvételére vonatkozó törvény alkalmazása során kialakult sajátos felvidéki helyzetet.

A társulás közgyűlését köszöntötte Répás Zsuzsanna, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetpolitikai Államtitkárságának vezetője, levélét Haraszi Attila, az államtitkárság főosztályvezetője olvasta fel. Ezután a pozsonyi Magyar Nagykövetség nevében Szabó József tanácsos tolmácsolta a nagykövet úr üdvözlését. Dr. Lélly Koppánynak, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt vezérigazgatójának kinevezését követően ez volt az első felvidéki útja,

köszöntötte a közgyűlés résztvevőit és beszámolt az alap 2012-es elképzeléseiről. A vendégek sorában a Szövetség a Közös Célokért több magyarországi partnere is jelen volt, mint Gergely László, a Puskás Tivadar Közalapítvány igazgatója, és Csepiga István, a győri Graf-Net igazgatója, akikkel a SZAKC közös Európai Unió pályázatot valósít meg. Palotás József, a kecskeméti regionális szakképzési központ igazgatója is a jó együttműködésről számolt be köszöntőjében. A közgyűlés vendége volt Czibalmosné Molnár Éva kassai főkonzul és Bényi Katalin pozsonyi konzul is, munkatársaikkal.

Pogány Erzsébet, a SZAKC igazgatója beszámolt a SZAKC tevékenységéről,

a legfontosabb változásnak azt tartja, hogy 2011. május 9-én megszűnt a SZAKC munkatársainak hozzáférési jogosultsága a Magyar Igazolvány rendszerhez, a kérelmek továbbítása papíralapon történik az illetékes konzulátusra. Az irodahálózatot gyakran felkeresik a magyar állampolgárság ügyintézésével kapcsolatban érdeklődők is.

A társulás Európai Unió pályázatairól Andrassy Zsuzsa projektmenedzser tartott előadást, Losonszky Margit, a SZAKC gazdasági igazgatóhelyettese pedig beszámolt a SZAKC gazdálkodásáról.

Tisztújítás – Duray Miklós az új elnök

A közgyűlés döntött négy új tagszervezet felvételéről, ennek értelmében az alábbi szervezetekkel bővült a Szövetség a Közös Célokért: a Zoboralja Közhasnú Társulás, Nyitra - képviselője Ladányi Lajos, a LİMES-ANAVUM Regionális Honismereti Társulás Pár-

kány - képviselője Dániel Erzsébet, az Egy Jobb Komáromért Polgári Társulás - képviselője: Knirs Imre, a Rákóczi Baráti Köre, Királyhelmec - képviselője: Pásztor István.

Megválasztották a tagszervezetek által jelölt elnökségi tagokat és az ellenőrző bizottság tagjait, az elnökségi tagok pedig megválasztották a szervezet elnökét, alelnökeit és a további elnökségi tagokat. A közgyűlést a tagszervezetekből delegált 3-3 képviselő alkotja, közülük került ki az elnökség 1-1 tagja szervezetenként: Az új elnök Duray Miklós (Magyar Koalíció Pártja küldötte) lett, az alelnökök Ladányi Lajos (Zoboralja Közhasznú Társulás, Nyitra) és Mézes Rudolf (Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége elnöke). Az elnökség további tagjai: Csémi Szilárd (Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség ügyvezető elnöke), Dániel Erzsébet (LIMES – ANAVUM Regionális Honismereti Társulás, Párkány), Hrubík Béla (Csemadok országos elnöke), Knirs Imre (Egy Jobb Komáromért Polgári Társulás, Komárom) és Pék László (Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége elnöke). Az ellenőrző bizottság tagjai: Balogh Gábor (Csemadok), Szetyinszky Veronika (SZMPSZ) és Baranyai Anna (LIMES ANAVUM) lettek.

Pogány Erzsébet tájékoztatta a közgyűlést, hogy a Felvidék.ma hírportál főszerkesztőjének Homoly Erzsébetet nevezte ki, a SZAKC gazdasági igazgatóhelyettese pedig Losonszky Margit lett.

Duray Miklós

Duray Miklós megköszönte a bizalmat és zárszavában a Magyar Házak fontosságáról beszélt. Közös célunk, hogy ne legyen olyan település, ahol nincs közösségi találkozóhely – hangsúlyozta.

Duray Miklós a Szövetség a Közös Célokért társulás eredeti küldetéséről

A szervezet tíz évvel ezelőtt, 2001. novemberében alakult, ugyanannak a nemzetpolitikai illetve nemzetstratégiai gondolkodásnak a keretében, aminek eredményeként létrejött 1999-ben a Magyar Állandó Értekezlet és 2001-ben megszületett a státustörvény, azaz a Magyarországgal szomszédos államokban

élő magyarokról szóló törvény – emlékeztetett.

„A szervezet megalakításának elsődleges oka a státustörvényből eredő feladatok végzése volt, tehát a tájékoztatás és az igazolványok kérésének a begyűjtése valamint továbbítása. Erre kaptunk szerződéses megbízatást Magyarország külügyminiszterétől, ami mindmáig érvényes. A törvény megfogalmazása során azonban szóba került egy olyan járulékos cél is, ami összhangban állt az akkori nemzetstratégiai gondolkodásunkkal. Ennek a hozzárendelendő célnak a következménye egy olyan hálózat kialakítása lett volna, ami közigazgatási jellegű szolgáltatást nyújtott volna/nyújtana pl. a jogsegély szolgálattól a közérdekű információkon át, a vállalkozók számára nyújtandó adatokon keresztül egy nemzeti kataszter kialakításáig beleértve a Magyar Igazolványok és a kapcsolódó jogosítványok rendszerét valamint az oktatási-nevelési támogatást.

A Magyarországgal szomszédos országok közül azonban csak Szlovákiában próbáltunk ennek az elképzelt elvárásnak megfelelő szervezetet létrehozni. Ahhoz ugyanis, hogy az ilyen feladatokat végző szervezetet ne lehessen politikailag kisajátítani vagy visszaélni vele, csak oly módon lehet/lehetett volna megalkotni, hogy működésében érdekeltté váljanak az országos hálózattal bíró, működő magyar szervezetek. Tehát ne egy, kívülről vagy társadalmilag nem ellenőrizhető szervezet ellenőrzése alá kerüljön az ezt kezelő intézmény.

A MÁÉRT 2001. évi őszi ülésén ke-

A SZAKC közgyűlése résztvevőinek egy csoportja

rült bejelentésre, hogy Szlovákiában a státustörvénnyel kapcsolatos feladatok végzését egy olyan szervezetre kívánjuk bízni, amit öt, országos hálózattal rendelkező szlovákiai magyar szervezet hozna létre (a Szlovákia Magyar Cserkészszövetsége, a Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége, a Csemadok és a Magyar Koalíció Pártja). A bejelentés időzítése azért volt fontos, mert az elképzelést a MÁÉRT nyilvánossága hitelesítette, ennek következtében minden más szándék vakvágányra futott. Így az MKP akkori elnökének abbéli szándéka is csütörtököt mondott, hogy ellenőrzése alá vonja a Magyar Igazolványokkal kapcsolatos tevékenységet.

A SZAKC-ot tehát öt jogi személy közös szándéka hozta létre, jogi személyek társulásaként. Az elnevezését a remélt közös érdek sugallta: szövetség a közös célokért.

Csakhow hamarosan kiderült, a vélt közös célok néha csak légvárként jelennek meg.

Az első, de nem utolsó csalódást az akkori MKP magatartása jelentette. Mivel nem akadályozhatta meg, hogy közösségi ellenőrzés alá kerüljön a SZAKC, buzdította az akkori szlovák kormányzatot, aminek koalíciós tagja volt, hogy bírósági határozattal számolják fel a szervezetet. Az akkor még független szlovák bíróság azonban nem tett eleget a kormányzati kezdeményezésnek, ezért ma is létezünk.

A második - de ezúttal sem az utolsó

A SZAKC közgyűlésének meghívott vendégei

csalódást - szintén a Bugár-féle MKP teremtetette. Ez az oktatási-nevelési támogatással volt kapcsolatos, ami összefüggésbe hozható a Velencei Bizottság döntésével is. Emiatt kellett módosítani a státustörvényt. A támogatást ki kellett vonni a Magyar Igazolvány rendszeréből és kormányközi megállapodást kellett kötni a támogatás folyósításáról. A kormányközi egyezmény azonban céltalos volt. A támogatás lebonyolítását az SZAKC nem végezheti, mert ennek a tevékenységét nem tudja kizárólagosan Bugár Béla ellenőrizni. Ezért arra a szervezetre kell bízni a lebonyolítását, amelyiket ő tudja ellenőrizni. Ennek a feladatnak az elvégzésére a Pázmány Péter Alapítvány volt a legalkalmasabb,

ahová beültette a számára megfelelő embereket. A kormányközi megállapodás ezért a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége és a Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége által létrehozott alapítványt jelölte ki a támogatás kezelőjének, és a Bugár-féle MKP két tagját is beültette oda, egyet a szülők, egyet a pedagógusok szövetsége nevében.

Végül is örülhettünk, mert 2004-től Szlovákia felé is elérhetővé vált az oktatási-nevelési támogatás, ami az eredeti elképzeléshez képest torzó maradvány volt ugyan, de folyósítható lett.

Ekkor derült ki, hogy mi volt a huzavona valódi oka. Ha nem lehetett az SZAKC-ot felszámoltatni, legalább az oktatási-nevelési támogatást kellett kivenni a felügyeletéből, hiszen ez kb. egymilliárd forint fölötti ellenőrzést jelentett, akkor 8-10%-os végrehajtási jutattal. Ez az összeg az akkori árfolyamon számítva évi 9-10 millió szlovák koronát jelentett, azaz kb. 90 millió forintot.

Ezáltal kezd körvonalazódni az akkori moztatórugóknak alárendelődő közös cél valószínű eszméje, ami nem a szellemiség, sem az eszmeiség vonzásköre, hanem a pénz hatalma volt.

Kezdetől fogva egyértelmű volt, hogy egy olyan hálózat, ami közigazgatási jellegű feladatot végez, csak közpénzből tartható el. Ezt pontosan tudta az akkori magyarországi kormányzat is, ezért a felszámolás szándékával 2004-től minimálisra csökkentette az irodahálózat működtetésére szánt pénzüsszeget,

Pogány Erzsébetnek, a SZAKC igazgatójának tájékoztatása a SZAKC tevékenységéről

akkora összegre, ami arra is kevés lett volna, hogy elkezdődjön a törvényes felszámolása. Az hogy ez nem következett be, a munkatársak áldozatos helytállásának köszönhető, és egy sikeres Európai Unió pályázatnak.

Ekkor derült ki, hogy valójában közös célok sem léteznek, mert az SZAKC-ot létrehozó szervezetek ekkor döbbentek rá, hogy már nem tejelhetik a szervezetet. A korábbi két év alatt közel fél milliárd forint beruházási támogatást szereztek általa, de ez elapadt.

Tehát 2004-től kezdve csak annyi pénz állt a szervezet működtetésének a rendelkezésére, amit önmaga megkeresett. Ez azt is jelentette, hogy a státustörvényből fakadó tevékenységre is csak akkor telt anyagi erő, ha a szervezet számos pályázatot nyert. Ha nem, becsukja/becsukhatja a kaput. Akkor azonban Kaput! – a nemzetpolitikának is, hiába van nemzetstratégiai tervszövege 2011-ben a MÁÉRT-nak.

Az eltelt tíz év alkalmat ad a korábbi nemzetpolitikai célok újragondolására és megfontolására is. Az eredeti elgondolás nem volt hibamentes, de téves sem volt. Az ugyan kiderült, hogy pénz híján nem tudjuk a közös célok köré csoportosítani a magyar szervezeteket, de azt sem cáfolta meg senki, hogy vannak közös célok. Jelenleg a legfontosabb közös cél, a felvidéki magyarok összefogása. Az összefogás megszervezése. Ez nem csupán a magyar közösség lélekszámának fogyása miatt célérdek, hanem társadalmi állapota miatt is közös érdek.

Ezért azt javasoljuk a közgyűlésnek, hogy alakítsuk át szervezetünket. A Kaput nyissuk meg más társadalmi, civil szervezetek számára, hogy belépjenek sorainkban a közös gondolkodás kialakításának küldetésével.

Mindezen túl, vagy mindemellett arra is figyelmeztetni kell a közgyűlést, hogy ezt a nemzetpolitikai szempontból fontos szervezetet csak úgy tudtuk fenntartani 2004-től a mai napig, hogy munkatársai helytálltak. Szűkíteni kellett a korábbi, eredeti elképzelést a működés területét, de ma is 11 ponton lehet tájékoztatásban részesülni és kapcsolatot teremteni a Kárpát-medencei magyarok hasonló szervezeteivel, még ha Magyarország részéről érthetetlen módon fokozatosan szűkült ennek a lehetősége. A hálózat életben tartása annak köszönhető, hogy a munkatársak olyan új felada-

Munkaértekezlet a SZAKC közgyűlés után

tokat vállaltak, amelyek révén – a szervezet meggyilkolásának szándéka ellenére – fenntartható lett a működése. Ez nagymértékben köszönhető annak is, hogy 2003-ban, az akkori informatikai minisztérium meghirdette az eMagyar pontok programot. Ennek köszönhető, hogy bővíteni tudtuk szolgáltatásainkat, beindíthattuk hírszolgálati honlapunkat, a Felvidék.ma hírportált.

A SZAKC alapításakor valószínűleg előrelátó bölcsek voltunk, mert eldöntöttük, hogy minden határozatot egyetértéssel kell meghoznunk. Ha ezt nem így tettük volna, ma már nincs közös cél. Ezt a továbbiakban is meg kellene tartanunk, hiszen emiatt létezik ma is ez a szervezet. Ez nem azt jelenti, hogy a szervezet mindig az alapszabályának megfelelően működött. Hiszen több mint két éve nem tartott közgyűlést. Ez a mulasztás az elnököt terheli, mint ahogy a szervezet elnökségi üléseinek az elmulasztása is. Ebből le kell vonni a következményeket.

Végezetül engedjék meg, hogy egy nagyon fontos, hagyományilag is jelentős ügyre hívjam fel a figyelmüket. A SZAKC a megalakulásától kezdve az alapító szervezetek szolgálatában állt. Sőt, ezt is meghaladva, a felvidéki magyar intézmények erősítése volt tevékenységének az elsődleges szempontja. Tehát – amíg tehetette – nem csak a Cse-madok szervezeteinek épületeit tartotta működésben vagy az alapító szervezeteket támogatta, hanem a magyar református egyház, a cserkészszövetség intéz-

ményeit is és azokat a magyar házakat, amelyek a magyar közösségi találkozó helyek szempontjából nélkülözhetetlenek voltak. Úgy vélem, a Szövetség a Közös Célokért egyik legfontosabb célkitűzése továbbra is a közösségépítés, a magyar házak működésének segítése.

RÉPÁS ZSUZSANNA, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetpolitikai Államtitkárságának vezetője a következő levéllel köszöntötte a Szövetség a Közös Célokért jubileumi közgyűlését:

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Kedves Jelenlévők!

Ezúton szeretném nagy tisztelettel és szeretettel köszönteni a Szövetség a Közös Célokért egyesületet abból az alkalmából, hogy immár tizedik éve dolgo-

Haraszi Attila, a KIM főosztályvezetője Répás Zsuzsanna üdvözlését hozta

zik a felvidéki magyarság ügyéért. A Kárpát-medence és az egész világ magyar közösségei megmaradásának és boldogulásának záloga az a két kulcsmomentum, amely a szervezet nevében is találóan megbújik: közös cél, egy irányba mutató tervek, törekvések és az azokat hittel és akarattal végrehajtó közös erő. E két alapvető érték és magatartás nélkül nem léphet egyik magyar nemzeti közösség sem a gyarapodás útjára. Mindez az összmagyarság tekintetében is helytálló, hiszen a világ magyarsága sem boldogulhat anélkül, hogy ne lenne meg az egységes cél és akarat valamennyi nemzetrészében.

Önök tíz esztendeje elhivatottsággal, szakértelemmel és nem utolsó sorban korszerű módon munkálkodnak ennek a törekvésnek a beteljesítésén a felvidéki magyar közösségben, hűen szolgálva a felvidéki magyarság gyarapodásának, ezáltal pedig a teljes magyar nemzet felemelkedésének ügyét.

Külön szeretném kifejtetni abbéli örömet, hogy a regionalizmus és a fejlesztéspolitika témaköreit zászlajukra tűzték. A SZAKC óriási érdeme, hogy a magyar identitástudat erősítésével párhuzamosan a magyarság gazdasági erejének megalapozását is felvállalja. Ma olyan időkben élünk, amikor nem engedhetjük meg ezeknek a kérdéseknek az elhanyagolását. Ennek érdekében három tevékenységet emelnék ki hangsúlyosan.

Egyrészt működtetik Vállalkozásfejlesztési Központjukat, amely sikeresen ismerte fel a pályázati tanácsadás, a kis- és középvállalkozókkal való folyamatos

kapcsolattartás szükségességét.

Másrészt hatalmas hozzáadott értéket képvisel az Önök által működtetett Felvidék.ma internetes portál, amely nem kizárólag közéleti híreket, információkat közvetít, hanem pályázati figyelmét is megvalósít. A SZAKC honlapja mellett ugyanis ezen a felületen tájékozódhatunk a magyarországi, a szlovákiai és az Európai Unió pályázati kiírásokról.

A harmadik, és talán a legjelentősebb vállalkozásuk a régiófejlesztés ösztönzése: EU-s, szlovákiai és magyarországi forrásokból valósítják meg a kis- és középvállalkozók segítségét, és az európai területi társulások létrehozásának motiválását. Úgy véljük, kiemelten érdemes koncentrálni a regionális megoldások továbbfejlesztésére. A pályázatok sikerességéhez önerő kell és tudás. Örömmel tapasztaljuk, hogy a Szövetség a Közös Célokért ösztönzi a pályázatokban való részvételt, és különböző projektek meghirdetésével segíti a források hatékony felhasználást. Számunkra különösen fontos, hogy széles körben növeljük a regionális politika múltjáról, ez alapján pedig annak lehetőségeiről való tudást.

Elengedhetetlen, hogy felismerjük és kihasználjuk a térség lehetőségeit, amely munkában a Szövetség a Közös Célokért élen jár. A közös gondolkodás, a közös cselekvés vihet minket közelebb ahhoz a célhoz, hogy a Kárpát-medence lehessen Európa egyik legdinamikusabban fejlődő térsége. Örömmel tapasztalom, hogy a Szövetség a Közös Célokért felismerte ennek a területnek a jelentő-

ségét, és példaértékű munkájával hozzájárul a magyarság felemelkedéséhez.

Fennállásuk tizedik évfordulója alkalmából szívből kívánok Önöknek további hitet és erőt ennek a tevékenységnek a folytatásához!

PÉK LÁSZLÓ, a Szlovákiai Magyar Pedagógus Szövetség elnöke

– Gratulált a sok közös munkához, amelyben folyamatosan együtt dolgoztak a pedagógus szövetséggel. Közülük kiemelte az oktatás-nevelési támogatásokkal kapcsolatos programot, melyben a pedagógus szövetség vállalta a lebonyolító szerepét. Az ez évi pályázattal kapcsolatban elmondta, hogy a potenciális pályázóknak a 80 % -a jelentkezett. Szövetségük megoldotta mind a tájékoztatást, mind az iskolákkal és szülőkkel a kapcsolattartást. Ami a támogatások lebonyolítását illeti, Magyarországnak sikerült a működési költséget csökkenteni. A szülők részéről aktív hozzáállás alakult ki. A jövőre nézve azt javasolta, hogy a kormányközi szerződést valamilyen formában meg kell szüntetni

vagy módosítani, de talán ha a Pázmány Péter Alapítvány tevékenységi köréből erre a támogatásra vonatkozó elem kikerülne, akkor a szlovák fél részére nem lenne olyan hivatkozási alap, amely évről-évre politikai ügyet csinálna ebből a támogatásból.

HRUBÍK BÉLA, a Csemadok Országos Tanácsának elnöke

– Köszöntőjében elmondta, hogy 2002-ben, mint a SZAKC munkatársa maga is részt vett a Magyar Igazolvá-

Hrubík Béla

nyok terjesztésében. Akkor ez volt a közös cél, amit az öt alapító szervezet kialakított. Az eddig több mint 120 ezer Magyar Igazolvány tulajdonosa szerint az a tömeg, amely a szlovákiai magyarság nemzeti vonalát képezi. Véleménye szerint is kicsit útkeresés ez a mostani időszak. A Magyar Igazolványok rendszere a magyar állampolgárság felvételének lehetősége miatt a háttérbe húzódott, ezért úgy látja, hogy a SZAKC mai feladata az új útkeresés, új tagszervezetekkel való együttműködés keresése. A közös cél most politikai céllá vált, a magyar politikai pártunkat, képviselőtünket visszajuttatni a szlovák parlamentbe. Csemadok elnökeként részt vesz ebben a feladatban és azon munkálkodik, hogy meggyőzze az embereket, hogy emeljék vissza az MKP-t arra a helyre ahová való. Véleménye szerint a Felvidék.ma hírportálon színesebben lehetne ott a régió, vidék élete.

Mézés Rudolf

„A megosztottság hosszú távon nem fog jót tenni, már most nagyon érezhető a szervezetek életében. A magyarországi támogatásokat nagyon meg kell becsülnünk, mert a szlovák kormány támogatási rendszere elfogadhatatlan a számunkra, a támogatásokat elhúzták, nem nyújtják a megfelelő helyekre és ennek mi, szlovákiai magyarok vagyunk az elszenvedői” – állapította meg.

MÉZES RUDOLF, a Szlovákiai Magyar Szülők Szövetségének országos elnöke

- A tíz évvel ezelőtti folyamatok elindításáról szólt, akkor az összmagyar kiállítás volt a fontos. Tíz évig állt a SZAKC élén. Egy olyan folyamat indult be egy közös cél érdekében, öt országos szervezet összefogásával, amelyet irigyelt Kárpát-medence magyarsága. Köszönetet mondott a munkatársaknak,

Berényi József

akik a kezdeteknél sokat tettek le a felvidéki magyarság asztalára. Hasonlóan az új közös célról beszélt, hogy meg kell találni azokat a neveket a választási listákon, akik a mi magyarságunk megmaradását segítették.

BERÉNYI JÓZSEF, a Magyar Koalíció Pártjának elnöke

- Mivel az elmúlt időszakot már előtte sokan elemezték, így elmondta, hogy ezt a nagy szlovákiai magyar szerveződéseknek a gyökerei az 1997-ig nyúlnak vissza, amikor a politikai megosztottságunk nagy volt. Most viszont a népszámlálás adatainak értelmezése, feldolgozása, a jövőnk újragondolása a feladatunk. Meg kell találnunk a megmaradásunkat szolgáló megoldásokat. Ebben látja most a SZAKC és a többi civil szervezet szerepét, segítsenek abban, hogy megtaláljuk egymáshoz a közös utat.

Tisztújítás a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetségben

Felvidék legnagyobb magyar gyermek- és ifjúsági szervezete a cserkészszövetség. Csémi Szilárd, az SZMCS 2007-ben megválasztott és 2012-ben újraválasztott ügyvezető elnöke elmondta, az anyagi gondokkal küszködő szervezet gazdálkodását sikerült stabilizálni, a megörökölt hiányt lefaragni, illetve újabb támogatókat találni, így anyagi gondok nem veszélyeztetik a működést. „Mozgalmunk életképességének demonstrációja a 2011 nyarán, 600 fővel megrendezett IV. Szövetségi Nagytáborunk volt, melynek előkészítésébe a legtehetségesebb vezetőink kapcsolódtak be. A tábornak nem vár-

tan nagy sajtóvisszhangja volt idehaza és az anyaországban egyaránt” – mondta Csémi Szilárd.

A 2012. február 11-12-én Érsekújvárott tartott felvidéki magyar cserkészvezetők közgyűlésén tisztújításra is sor került. Az elkövetkező négy évben továbbra is Csémi Szilárd tölti majd be az ügyvezető elnöki tisztséget, a legfelsőbb testületnek számító Szövetségi Cserkésztanács elnöke Kocur László, tagjai pedig Bartal Zoltán, Gálik Zoltán, Hanusovszky István, Szanyi Tamás, Szeghő Sándor és Török András lettek. A szavazatra jogosult résztvevők megválasztották tovább-

bá Farkas Márta személyében a nevelési ügyekért felelős vezetőt, Gál Erik személyében az önkéntes cserkészvezetők képzésének felelősét és további tisztviselőket is. Az egész országból összegyűlt cserkészvezetők a hétvége további részében a nevelési munka jövőjét meghatározó stratégiai terv egyes részeit dolgozták, érintve olyan témákat, mint az új cserkészcsapatok alapítása, a lehetséges új cserkészkiadványok vagy a szervezeti kommunikáció fejlesztése.

Turul-szobrok a Kárpát-medencében – fotókiállítások a Csallóközben

A Rákóczi Szövetség kecskeméti szervezetének köszönhetően Kárpátalján, majd Felvidéken Nagykapon is bemutatták már a „Turul-szobrok a Kárpát-medencében” fotó-gyűjteményt, Katona Bernadette képeit.

A felvidéki kiállítás-sorozatot a Szövetség a Közös Célokért társulás szervezte, mindenütt a helyi szervezőkkel karöltve. Somorján február 12-én a kiállítást a Szkítia koncertjére érkező közönség láthatta először a kultúrház előcsarnokában. Ezután február 17-én Nagymegyeren, február 25-én Békén, március 2-án Dunaszerdahelyen, március 8-ától Nyárasdon mutatták be, az elkövetkező napokban pedig március 14-étől Búcsón, ezután Nyitracschiben is látható a gyűjtemény, tudtuk meg a felvidéki körút szervezőjétől, Pogány Erzsébettől, a Szövetség a Közös Célokért igazgatójától.

Az Erdély.ma portálon olvastuk, hogy a képek nagy részét egy megszállott, kiváló ember, Katona Bernadette készíttette eredeti helyszíneken, s ő maga is szer-

vezi a tárlat országjárását a Budapest XII. kerületi önkormányzat segítségével. Számos lelkes, gyerekektől és tanároktól származó bejegyzés jelzi a vendégkönyvben, hogy az emberek lelkét megérintette az ősi szimbólum jelentősége.

„Sem fotóművész, sem történész, sem ornitológus nem vagyok, csak egyszerű polgár, aki nagyon szereti a hazáját” mondja önmagáról Katona Bernadette.

Civil foglalkozása távol áll elhivatott-

ságtól, közgazdász és külkereskedői diplomát szerzett a 21. század legelején, kenyérkereső foglalkozása szerint élelmiszer-ipari fémérzékelőkkel foglalkozik. Azért tartja ezt fontosnak elmondani, mert munka közben támadt egy ötlete, ugyanis a foglalkozása utazás- és országjárásfüggő. Ez az életforma segít abban, hogy egyre közelebb kerüljön a kitartható igénylő magas sztochasztikus célhoz: lefényképezni a Kárpát-medence összes turulszobrát. Pokorni Zoltán polgármes-

ter és a Hegyvidék támogatása pedig ahhoz járul hozzá, hogy ezt a fotóanyagot az ország minden részén megismerhesék az érdeklődők.

Katona Bernadette 2005-től napjainkig fokozatosan amatőr „turulógussá” képezte ki magát. Kutatásai közben rátalált az 1917-ben keletkezett VIII-as számú törvényre, amely előírja, hogy minden település a lehetőségeihez mérten emlékezzen meg az első világháborúban elhunyt hőseiről. Még nem nézett utána, tehát nem egészen hiteles információ, de a törvényhez állítólag készült egy motívumajánlás, három motívummal: a búsuló Árpád vezér, a katonalak és a turulmadár. A turulszobrok nagy része így lett tehát első világháborús emlék, azt lehet mondani, hogy 10 emlékműből 9 a nagy háború hőseire emlékeztet. Az általa eddig legrégebbiként ismert turulszobor, a honfoglalásnak emléket állító pusztaszeri emlékmű 1896-ból, a millennium korából származik. Ugyanígy a 19. század végén, 1897-ben készült a győr-kismegyeri, Napóleon eleni nemesi felkelés turulos szoborcsoportja, az egyik legszebb emlékmű. Romhányban Rákóczi csatájára, Mádéfalván a 1764-es siculicidiumra (a székelyek legyilkolására) emlékeztet a turulszobor. Maga a turul a tudomány mai állása szerint leginkább kerecsensólyomra hasonlít, melyről a legtöbbet a fotókiállítás megnyitóján Vásáry Istvántól, az ELTE török tanszékének professzorától hallhattunk, valamint Jankovics Marcell Cannes-i nagydíjas rendező-író könyveiből olvashatunk.

Visszatérve az ötlet megszületéséhez: Katona Bernadette elhatározását a főlháborodás is motiválta, amikor 2005-ben kitört Budapesten a hegyvidéki turulszobor körüli méltatlan médiahisztéria. Még a nemtelen támadások közepén Szarvason járt munkáügyben, s a 44. számú országos főút mentén egyszer csak meglátta a régi városházát, az obeliszket és a turult. Sorsdöntő pillanat volt. No lám, itt senkit sem zavar – futott át rajta a gondolat, majd szinte az ösztöneit követve kiszállt a kocsiból és lefényképezte a gyönyörű emlékművet (a fotómasina a munka miatt is örökké nála van). A fényképezgetést először ötletszerűen folytatta, aztán már az ösztönei is jelezték a kitárt szárnyakat. Később elkezdte tudatosan is keresni a turulmadarakat.

Gubík László, a Via Nova ICS elnöke a somorjai kiállítás megtekintése közben

Katona Bernadette mostanáig több mint hétszáz turulszoborra talált rá segítőivel. Ebből a munka viszonylag szervezetlen szakaszában, 2005–2008-ig gyűlt össze az első CD-jc, amely száznegyven turulszobor fotóját tartalmazza digitális fotóalbum formájában. A másodikhoz, amely további százötven emlékművet mutat be, már elég volt egy év, 2008 júliusától 2009 júliusáig. 2010 nyaráig pedig elkészült a harmadik CD-

lemez, újabb 112 szoborral. Mostanáig összesen négyszázharminc turul képe rögzült a főlvételeken, így maradt még legalább két CD-re való anyaga, s a kincsestár folyamatosan bővül.

Aki ráébredt, hogy legalább annyira fontos, hogy az emberek kiállításokon is szembesüljenek nemzeti múltunk eme szép rekvizitumával, az a Trianon Múzeum igazgatója, Szabó Pál Csaba volt, a Szegedi Tudományegyetem tanára, aki-

Somorján február 12-én a Somorja Hangja polgári társulás, Palotás József a Rákóczi Szövetség kecskeméti képviselője és Pogány Tibor, Somorja alpolgármestere nyitotta meg

Nagymgyerenen február 17-én Varga László történelemtanár mondott beszédet

vel Bernadette-nek és a Minerva Polgári Körnek régi keletű kapcsolata van. A tanár úr irányította útba Bernadette-et a szegedi turulszoborhoz, s a gazdagodó alapanyag láttán följánlott egy állandó kiállítási lehetőséget. A szavakat tett követte: Katona Bernadette a polgári körösök és korábbi munkahelyi főnöke, Kovács Árpád ügyvezető segítségével jó minőségű nyomtatott változatokat készített, Szabó Pál Csaba pedig vállalta az üveg alá tételt. Kimondhatatlan nagy öröm volt, amikor három polgári körös hölgy segítségével kitették a képeket a Trianon Múzeum falára, ami ma is ott van, mint a Minerva Polgári Kör és a Trianon Múzeum közös produkciója. Az országjáró vándorkiállításhoz már szükség volt a Hegyvidéki Önkormányzat segítségére is. Katona Bernadette 2008

nyarán átadta az első CD-t Pokorni Zoltán polgármesternek egy pesthidegkúti rendezvényen. A polgármester javában benne volt a turulért folytatott küzdelem forratagában, megnézte munkatársaival az anyagot. Úgy határoztak, hogy a XII. kerületi MOM Művelődési Központ és a Hegyvidéki Önkormányzat vállalja a digitális fotók kiállítható formába öntését. Onnan indult el a tárlat vándorútjára.

Katona Bernadette azóta körlevelekben ajánlja föl a fotókat tartalmazó CD-t és a vándortárlatot, természetesen első sorban azon települések polgármesterei számára, akiknek turulszobrai szerepelnek a digitális fotógyűjteményben és a tárlaton. A kiállítás ingyenes, a szervezőknek csak az előző helyszínről a sajátjukra történő szállítás költségét kell vállalniuk. A teljesség igénye nélkül, a tu-

rulképek jártak immár többek között Budapest XII. kerületén kívül a XVII. és a XXII. kerületben, Szarvason, Karcagon, Debrecenben, Telkiben, Tapolcán, Iregszemcsén, Sopronban, Szentendrén, Taksonyban, Tökölön, Zalaegerszegen, Romhányban, Pomázon, Mezőtúron, Kecskeméten, Taksonyban, Dombóváron.

Palotás József, a Rákóczi Szövetség kecskeméti tevékeny tagja indította a gyűjteményt először Kárpátaljára, Beregszászra, majd a délvidéki Magyarokánizsán és Felvidéken Nagykaposon mutatták be a Turulmadarak a Kárpát-medencében gyűjteményt.

Február 12-étől a Szövetség a Közös Célokért szervezésében a Csallóközben indult körútra a kiállítás, március végéig több helyszínre is eljutott.

Békén február 25-én az MKP helyi szervezete, Szerda Mária szervezte a kiállítást. Mellette Pogány Tibor, Somorja alpolgármestere

Dunaszerdahelyen március 2-án Duray Miklós és Palotás József mondott köszöntőt.

Előrehozott parlamenti választások

Válasszunk nekünk megfelelő pártot!

Amikor egy szlovákiai állampolgár ránéz a kézhez kapott választói listákra bizony nem sok jóra számíthat a 2012. március 10-i előrehozott választásokon.

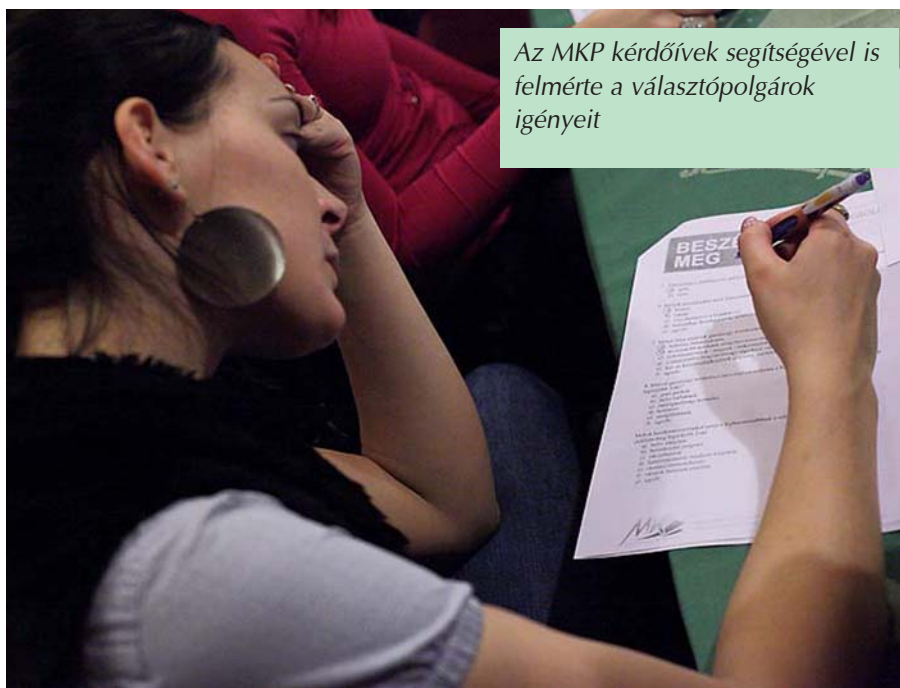
Mert látni kell, hogy a Gorilla botrányba keveredett pártok érintett politikuskai továbbra is kiemelt helyen szerepelnek a választói listán, fittyet hányva a tüntetők azon követelésének, hogy mondjanak le posztjukról, illetve bíróság vizsgálja ki a korrupt ügy részleteit, netán őszre halasszák a választásokat. Mivel az érintett politikusok nagyon jól ismerik választóik mentalitását, és tudják, hogy az idő rövidege miatt már nem lehet teljesíteni a nagyérdemű követeléseit – természetesen nem is akarják –, ezért úgy gondolják, ha ismét a parlamentbe kerülnek, majd ezt az ügyet is elkenik valahogy, ahogy eddig is tették. Mert a mostani kormányban a jobboldali koalíció csupán fércmunkát vége-

zett, ezért törvényszerű, hogy most a baloldaliakon van a sor. Most nekik kell bizonyítani! Elég lesz megcsillantani a jól bevált magyar kártyát, és a nagyérdemű hajlandó felejteni és megbocsátani. Mert azt, hogy talán egy nem korrumpálódott magyar pártra is lehetne szavazni, ez egy vérbeli szlováknak meg sem fordul a fejében. Sajnos még most is itt tartunk!

Ezért is nagy örömmre szolgált, hogy Berényi József az MKP elnöke, a Határok Nélkül című műsorban végre olyan kijelentést tett, mely szerint a dél-szlovákiai régió autonómiája a felvidéki magyarok megmaradása miatt lenne fontos. Felhívta a figyelmet arra, hogy az Európai Unióban a kulturális és oktatási autonómia mellett olyan területi modellek is működnek, amelyek integrálták a kisebbséget. Ezért fontosnak nevezte, hogy valódi párbeszéd kezdőd-

jön Szlovákiában a regionális önkormányzatiságról, amely Dél-Szlovákiában a magyarok mellett az ott élő szlovákoknak is érdeke, mert Szlovákiának arról a régiójáról van szó, ahol rendkívül nagy a munkanélküliség és hiányzik a közút és a vasút fejlesztése - fejtette ki Berényi. És talán itt álljunk meg egy pillanatra, mert 2012 januárjában Balassa Zoltán petíciójának 9. pontja alatt a következőt olvastam: „Olyan pártra kívánjuk adni voksunkat, mely nemcsak hogy meghallgatja és meghallja, mit mondanak támogatói, hanem az ésszerű és megalapozott véleményeket bedolgozza programjába, támogatja azok megvalósítását. Tehát valódi párbeszédet folytat. Azon felül hatékony védelmet nyújt és biztosít a szlovákiai magyar nemzetrész tagjai számára, ne-hogy még egyszer előforduljon az a tragédia, ami Agócs Béla tanárral történt. Szabó Dezső parancsa legyen a zsinórmérték: Minden magyar felelős minden magyarért! Ez azonban ne azt jelentse, hogy mások érdekében nem emeli föl szavát. Majdani elvhű és elkötelezett politikai képviselőtünknek elodázhatalan feladata, hogy tudatosítsa és hirdesse, a Divide et impera (Oszd meg és uralkodj) elve minden szlovák állampolgárnak a kárára van, és idegenek játékszerévé teszi az országot, amire mindenki ráfizet. Tehát ennek nem lenne nyertese“.

Itt jegyzem meg, hogy a Balassa Zoltán által újtára bocsátott petícióval csak egyetérteni tudok, és annak is örülök, hogy végre van egy párt is, amely ügyünket ennek megfelelően nyíltan vállalja!

Az MKP kérdőívek segítségével is felmérte a választópolgárok igényeit

Biztosítsuk nemzeti közösségünk minél nagyobb számú parlamenti képviselőjét!

Felvidéki magyar közéleti személyiségek felhívást intéznek a szlovákiai magyar választókhoz, Dél-Szlovákia lakosaihoz, melyhez a megjelenés után pár órával máris sokan csatlakoztak.

Felhívás a szlovákiai magyar választókhoz, Dél-Szlovákia lakosaihoz

Emberformáló időket élünk. Értékvesztett, tudatosan befolyásolt közéletünkől kiveszett a józan-ság, az egyszerűség és a tisztelet. Szinte minden a pénzről, a vele összefonódott hatalomról, a tömegek félrevezetéséről szól.

Napokon belül olyan választások elé nézünk, melyeknél az elmúlt évtizedek hadakozásaiban megmentett értékeinket, a politikai hatalomra törő, hitelüket vesztett korrupt és populista erők már most megkérdőjelezzik. Sajnálatos az is, hogy közösségünk önérdekű, felelőtlen politikai megosztását nem sikerült még a választások időszakára sem áthidalni, ezért fennáll annak a lehetősége is, hogy parlamenti képviselő hiányában kimaradunk az érdekérvényesítés folyamatából, de még a gátlástalanságok megfékezése érdekében sem lesz módunk ellenzéki erőként fellépni. Az utcai tiltakozások a gazdasági hatalommal összefonódott politikusok ügyeinek választások előtti tisztázását követelik. Támogatjuk mi is, hogy a visszaélések kivizsgálása minél előbb megtörténjen.

Ezen okokból felhívással fordulunk a szlovákiai magyarokhoz, a szülőföldjüket, anyanyelvüket, falvaikat, városaikat szerető és féltő, hitüket megtartani és erősíteni akaró polgárokhoz, hogy biztosítsuk nemzeti közösségünk minél nagyobb számú parlamenti

képviselőjét. Ezt mostani helyzetünkben csak úgy tudjuk elérni, ha ismét helyet juttatunk a parlamentben a változtatás és a megtisztulás útjára lépett MKP-nak is.

A dél-szlovákiai régió valós és mélyen gyökerező problémái, az ipari és infrastrukturális fejlesztések hiánya, a gazdasági leszakadás, a munkanélküliség, a szociális gondok tömege, a fiatalok külföldre vándorlása, az egészségügy romló állapota, az anyanyelvhasználat korlátozása, a civil szféra ellehetetlenítése és a lakosság egyéb gondjai nem oldhatók meg erős parlamenti érdekképviselő nélkül. A leendő új, a szlovákiai politikában a választók tisztességes érdekeit felvállaló, s egyben a magyar közösség sajátosságait eredményesen szolgáló politikai képviselő létrejöttének a feltétele és záloga a választásokon szamszerűségében is megerősödő hiteles magyar parlamenti jelenlét.

Esterházy Jánosnak, a szlovákiai magyar kisebbség egyik legnagyobb alakjának gondolataival üzenünk mindenkinek: „Nem fogunk sem megtörni, sem helytelen utakra tévedni, nem fogunk összeütközésbe kerülni sem az isteni, sem az emberi törvényekkel. Bízunk a magunk erejében, és emelt fővel hirdethetjük, hogy lelkiismeretünk tiszta, becsületünk érintetlen, nem vétettünk senki ellen, és csak azokat a jogainkat köve-

teljük és védjük, melyeket már a múltban kiharcoltunk, és amelyek feltétel nélkül megilletnek minket.”

A március 10-én megtartandó választásokon a közélet megtisztulása, az értékek mentén való politizálás, a gazdasági felemelkedés, az általános emberi és a kisebbségi jogok érvényesülése érdekében számítunk az Ön bölcs, véleményyt nyilvánító részvételére. Bízunk abban, hogy a választásokat követően népünk, s ezzel az ország jóléte is javul, amit azonban csak az egyszerű emberek józansága, tisztessége, a fiatalok tehetsége és találékonysága, az idők tapasztalata, az értelmiség bátor, felelős iránymutatása, a tudományos, a gazdasági és a kulturális élet kiválóságainak, valamint a szolgáltatásokat végzőknek az elhivatottsága, az önkormányzatok, az egyházak, a szakmai és a civil szervezetek összehangolt, cselekvő igyekezete, a különböző nyelveken beszélők kölcsönös jóindulata és mindnyájunk eredményes munkája alapozhat meg. Közösségünk így válhat a jövőben sorsközösségből egyre inkább öntudatos akarat és cselekvő közösséggé.

Sorsunk és a jövőnk a saját kezünkben van! Ennek tudatosításáról, kérjük, győzze meg környezetét is! Éljük a választások adta lehetőségét!

Az MKP választási programjának elemzése

Először is kezdjük egy kis fogalom-meghatározással. Mi is az a választási program? Egy – bármilyen – párt választási programja olyan, többnyire terjedelmes iromány, amely a csillagos égen kívül minden mást megígér címetztjeinek s amely ígéretek a múlt idővel egyenes arányban vesznek a feledés homályába. Legalábbis ez tekinthető a szélesebb közvélekedésnek a pártok politikai programnyilatkozataival kapcsolatban. Tegyük hozzá: nem minden alap nélkül. Az egyre növekvő választói érdektelenségen, közömbösségen mindez világosan látható és tetten érhető. Bármennyire is elkeserítőek azonban az elmúlt évek, évtizedek ezzel kapcsolatos tapasztalatai, nem dughatjuk homokba a fejünket: így vagy úgy, döntést kell hoznunk. Most legközelebb március 10-én. Az is egy döntés, ha ezen a napon megszire elkerüljük a kijelölt választóhelyiséget. Ha most így döntünk, később mások fognak rólunk – de nélkülünk...

És az is egy döntés, ha választunk, a szó valódi értelmében. Ám ez utóbbinak csak akkor van értelme, ha azt a számismisztikán kívül egyéb tényezőkre is tudjuk alapozni és nem kezdünk el ész nélkül kapkodni a hármast, hetest. lista után. Nos, erre a megalapozásra, a döntéseink megalapozására lennének hivatottak a választási programok. A tudatos választó léte – aki a tények figyelembe vételével és alapos megfontolásával ha-

Berényi József, az MKP elnöke január 24-én 75 percen át ismertette az MKP programját a komáromi Tiszti Pavilonban

tározza meg, hogy kire adja voksát – persze csak illúzió, legalábbis tömeges „mennyeségben”. Mert noha még egyelőre nem tartunk a tengerentúli állapothoz, ahol egy évtizedekkel korábban állítólag elszívott füves cigi is elegendő lehet a bukáshoz, azért eléggé egyértelmű nálunk is, hogy lényegében a jól felépített, profi módon levezényelt kampányon múlik a szavazatok sokasága és nem a politikai programban megírt okosságokon. Ez pedig egy külön szakma s mint olyant, jobb, ha annak avatott

szakértői gyakorolják. E téren lenne még hova fejlődni a felvidéki magyar pártoknak, a MKP-nak is, melynek programja ettől függetlenül is kellően színvonalasra, vagy fogalmazzunk úgy: vállalhatóra sikeredett.

Annyira mindenképpen, hogy egy rövid összefoglaló erejéig kitérjünk a programtézisek ismertetésére. Azt talán túlzás nélkül állíthatom – még ha következetesen párton kívülinek tartom is magam és az MKP számos múltbéli megnyilvánulásával nem is értek egyet

Az MKP komáromi programbemutatójának résztvevői Berényi József beszédét hallgatják

– hogy ez a program jelenleg az egyedüli olyan politikai szándéknyilatkozat – vagy ha úgy tetszik: szerződéses ajánlat a választó felé – amely valóban a felvidéki magyar közösség sorskérdéseire és legégetőbb problémáira tapint rá s ezeket felismerve egy alapjaiban reálisnak tűnő megoldási javaslatot vázol fel. Mindezt úgy – és ebben áll tulajdonképpen az erőssége – hogy a társadalmi-gazdasági élet szinte minden területét átfogja, mégpedig jól kitapinthatóan a felvidéki magyarság érdekei felől megközelítve. Tegyük hozzá: ami korántsem jelenti azt, hogy mindez a többség érdekeivel ellentétes lenne.

A párt szakmai stábjá tehát ezúttal alapos munkát végzett: a korábbiaknál jóval kiforrottabb anyagot vehetünk kezünkbe, melynek további nagy erénye, hogy nem érződik rajta a bugári érában tapasztalt (és most az öszvérpártnál visszaköszönő) üres locsogás. Szembe tűnő az is, ahogy a párt a gazdasági-szociális kérdések felé tolta el a hangsúlyt, ami aligha igényel különösebb magyarázatot, ismerte az érintett régió problémáit – no és persze a legutóbbi választások tapasztalatait... Mindazonáltal ez úgy is felfogható, hogy az MKP a nemzeti érdekérvényesítési koncepciója immáron több pilléren nyugszik, s noha a nemzetpolitika területére eső tézisek talán kevésbé látványosak (bár kétségkívül figyelemreméltóak!), mégis összességében stabilabb, szilárdabb alapokon nyugvó rendszert sikerült felállítani.

Nyilván ahány olvasó, annyiféle olvasata lehet egy ilyen dokumentumnak –

de éppen ebben áll a jelentősége: mindenki értékelje a maga világnézete, vérmérséklete alapján, hasonlítsa össze esetleg más hasonló dokumentumokkal, keresse benne az értékeset és kritizálja a vitatható pontokat. Tehát folyjon valódi, érdemi vita – akár csak szűk baráti körben vagy internetes fórumok anonimitása mögé bújva. Egy a lényeg: aki teheti (tehát pl. nem fosztották még meg szlovák állampolgárságától), mondjon véleményét szombaton – akár épp az MKP programjáról, jövőképéről. Ehhez talán némi segítséget nyújthat az alábbi rövid összeállítás a legfontosabb tézisekről.

A Magyar Koalíció Pártjának 2012-es választási programja 10 nagy, átfogó területen vázolja fel a párt elképzeléseit az adott témák kapcsán felmerülő feladatokkal kapcsolatban. Mivel nem célunk ezek részletes, pontról pontra történő ismertetése, így az egyszerűség kedvéért e tíz pontot tovább tömörítve öt nagy csoportra bontva vázoljuk fel a mondanivaló lényegét.

I. (Mező)gazdaság, államháztartás, pénzügyek, vidékfejlesztés, környezetvédelem

Vajon mit akar egy alapvetően mégiscsak etnikai párt olyan területeken, mint az államháztartás, a gazdaságélénkítés, vagy a hosszabb távon fenntartható gazdasági növekedés megteremtése? A választ maga a programnyilatkozat adja meg: a párt „tudatában van országos felelősségének, regionális küldetésének és a magyarság iránti elkötelezettségének”.

Mindhárom tekintetében húsba vágóan fontosak az ehhez a területhez tartozó kérdések – és főleg a rájuk adott válaszok. A párt elnöke által (is) egy nyilatkozatban „krízisrégióknak” nevezett déli országrészekben éppen ezért a gazdasági ügyekkel való kiemelt foglalkozás maga a legmagasabb szintű nemzetpolitika...

Az MKP programja a súlyának megfelelően kezeli tehát e kérdést, az alábbi részterületeken:

- *pénzügyi stabilizáció, államháztartás, adózás:* itt olyan, feltétlenül támogatandó elképzelésekkel találkozunk, mint például a bankadó bevezetése, a többlépcsős SZJA-kulcs, az alapvető élelmiszerek áfájának csökkentése a luxuscikkek áfájának egyidejű növelésével, decentralizáció az államigazgatásban, adózási fegyelem javítása stb.

- *gazdaságélénkítés, infrastruktúrafejlesztés, ipartelepítés:* a leszakadó régiók felzárkóztatása lényegében egybe esik a felvidéki magyarság megmaradásának esélyeivel, utóbbinak előbbi az elemi feltétele. A gazdaságélénkítő programokat – magyarul: állami beruházásokat – tehát a régiófejlesztéssel kívánja összekötni a párt, mégpedig oly módon, hogy az egyes régiók gazdasági mutatóihoz igazítaná a támogatásokat. Mindez pedig tovább vezet a munkahelyteremtés feladatához, melynek azonban a program külön pontot szentel – nem véletlenül. Az infrastruktúrafejlesztés – úgy is, mint a régiók felzárkóztatás, gazdaságélénkítés conditio sine qua non-ja – szintén lényegi eleme a program vonatkozó részének. A déli, tehát magyar ré-

giók akut problémájáról van szó, melyre ígéretek tömegével, megoldások azonban egyáltalán nem születtek. A szlovák kormányoknak a déli országrészek kivéreztetésére irányuló politikájának – melynek célja aligha lehet más, mint az itt élő magyar közösség koldusbotra juttatása, kilátástalanságba taszítása nyomán annak széttzilálása – elemi eszköze volt mindíg az infrastrukturális fejlesztések visszafogása. Rendkívül fontos, stratégiai jelentőségű kérdésről van szó, ezt a program is érzékelteti – ugyanakkor a leírt követelések a jelenlegi politikai és anyagi körülmények ismeretében lényegében irreálisak. Figyelemre méltóak ugyanakkor az ipartelepítésre vonatkozó elképzelések, így például az előkészített ipari parkok létrehozása munkahelyteremtő beruházásokkal párhuzamosan Nagymegyeren, Hetényben, Érsekújvárbán, Szímon, Párkányban-Ebened, Füleken, Rimaszombatban, Rozsnyón, Királyhelmecen, Nagykaposon stb. Nem különben jelentős a családi vállalkozások hatékonyabb támogatására irányuló törekvés, s csak valamivel csekélyebb súlyú a házi pálinkafőzés legalizálásának „beigérése”...

- *uniós alapok és határon átnyúló együttműködés:* amennyiben természetesen lesz még olyan, hogy Európai Unió, a rendelkezésre álló alapokból való merítés, a hatékony pályázás érdeke az országnak. Hogy ehhez mit tud hozzátenni az MKP az önjáró gölemmé vált Brüsszel árnyékában, az már egy más kérdés. A program vonatkozó része így az anyag kevésbé meggyőző elemei közé tartozik – legalábbis e sorok írója

számára. Ez alól viszont hangsúlyosan kivételt képez az Európai Területi Társulások létrehozására irányuló elképzelés, amely éppen a „krízisrégiók” számára jelenthetne reményt a kiútra az Európai Unió által az uniós források elosztásánál kiemelten kezelt együttműködési forma révén. A határon átnyúló együttműködés mintegy fizikai-infrastrukturális alapját jelentik a további hídépítések. Kétségtelenül legalább egy Duna-hídra, még néhány Ipoly-hídra és nulla darab parlamenti Hídra van szükség régióinknak.

- *mezőgazdaság, vidékfejlesztés, környezetvédelem:* nem kizárólag szlovákiai jelenség, hogy a vidék egyre kevesebb – vagy semennyi – perspektívát nyújt a fiataloknak. A vidék pusztulásával azonban a gyökerek vesznek oda, akkor pedig minden lehetséges, csak egészséges társadalom nem. Azt pedig nyilván már mondanunk sem kell: az egyre romló helyzetű vidék a déli országrészekben még rosszabb állapotban van. Mindenesetre az MKP-n lesz a világ szemé, amennyiben abba a helyzetbe kerül, hogy agrárminisztert kell jelölnie: még egy Simont nem visel el az ágazat. Ez a csorba tehát még a kiköszörlésére vár... Ehhez képest az agrárágazat és a ráépülő feldolgozóipar támogatási rendszerének átszabása már gyerekjátéknak tűnik – szerepel is az MKP programjában. Például abban a formában is, hogy a párt ragaszkodik a nemzeti kiegészítő támogatás mértékének a többi uniós tagország gazdáinak nyújtott támogatások szintjéhez való igazításához már az idei évben. Fontos gondolat,

hogy a párt „a termőföldhöz való ragaszkodást nemcsak gazdasági, hanem alapvető eszmei érdeknek is tartja. Ezért kezdeményezni fogja a tulajdonviszonyok mielőbbi rendezését, a termőföld védelmét, a földadónak a talaj termőképességéhez való kapcsolását”. Nos, ami a tulajdonviszonyok rendezését illeti, lehetne mindjárt kezdeni a Benes-dekrétumokkal és az abból fakadó problémás tulajdonjogi helyzettel. Erre azonban az MKP programja valamiért mégsem tér ki konkrétan.

- *környezetvédelem, megújuló és alternatív energiaforrások:* itt lényegében olyan – amúgy valóban fontos – célokat olvashatunk pontokba szedve, amelyeket bármely alapiskolás környezetismereti tankönyvben megtalálhatunk, talán kicsit még összeszedettebben is.

II. Emberközpontú közigazgatás és tiszta közélet

Senki nem mondhatja ezek után, hogy az MKP-ban nem mernek nagyot álmodni a programalkotók. Emberközpontú közigazgatást, tiszta, korrupció és mindenféle sumákság nélküli közéletet – s mindezt moströgtönazonnal, ez bizony minden tisztas állampolgár álma de talán mind közül a legtávolabb áll a megvalósulástól. Mert hát bürokrácia, korrupció és persze az immáron „slovacicum”-má nemesült gorilla – ezek, amik útjában állnak e nemes céloknak. Mindazonáltal a kihívások azért vannak, hogy megfeleljünk nekik ne pedig elmeneküljünk előlük. A párt programjának vonatkozó passzusai nálamnál

Az egészség nem eladó!

Megoldás kell!

MAGYAR KOALÍCIÓ PÁRTJA
STRANA MAĐARSKEJ KOALÍCIJE
www.mkp.sk

www.facebook.com/mkp.smk

Kevés a nyugdíj!

Megoldás kell!

MAGYAR KOALÍCIÓ PÁRTJA
STRANA MAĎARSKEJ KOALÍCIE
www.mkp.sk

www.facebook.com/mkp.smk

jóval kevésbé közhelyesen az alábbiakra fókuszálva próbálnak megoldást kínálni vagy legalábbis a helyzeten javítani. Az MKP „szorgalmazza a közigazgatási reform folytatását és befejezését, mert érdekelt a hatékony államigazgatás kialakításában, valamint a törvényekben meghatározott, egyértelmű hatáskörökkel felruházott községi és regionális önkormányzatok zavartalan működésében.”

- „egyablakos” ügyintézés az állampolgárok hivatalos ügyeinek gyorsabb, hatékonyabb, egyszerűbb elintézésére. Bár ezt dokumentum még véletlenül sem említi, a magyarországi gyakorlat – a kormányablakok működése – ehhez megfelelő mintául szolgálhatna. Ahogy például az Ügyfélszolgálat informatikai rendszere is az elektronikus ügyintézéshez (e-government). Aprópó informatizáció: az MKP egy önálló informatikai hivatal létrehozását javasolja, miután Szlovákia e téren az utolsók között kullog az EU-ban. Hogy ez mennyiben pénz és mennyiben szervezés kérdése – s így mennyire van szükség egy újabb önálló hivatal létrehozására – az már egy más kérdés, lehet róla vitatkozni.

- „Nem tartjuk megfelelőnek és hatékonnak az ország regionális felosztását”. Ezzel a mondattal akár legszebb eufemizmusokért folyó képzeletbeli verseny győzelmi pálmájáért is jó eséllyel indulhatna a párt. Ugyanis semmi sem jelképezi jobban a szlovák nemzeti törekvéseket az őslakos magyarokkal szemben, mint a regionális felosztás: divide et impera! Ha lenne egy kis ko-

molyság és őszinteség a nemzetközi jogban a minden sejtjében tetten érhető kétszínűség helyett, akkor ezt a közigazgatási felosztást durván jogellenesnek minősítené. Az ugyanis elvileg tilos lenne a nemzetközi jog értelmében is, hogy az etnikumok természetes egységét ily módon osszák meg a „megszálló” államok. Ami pedig ezt a programponthoz – mármint a regionális felosztás kritikáját – illeti, nem lehet eltekinteni az MKP-nak e kérdésben játszott korabeli szerepétől (tetszenek emlékezni, a „Kilépünk a kormányból, ha...” című játék). A csorba itt is kiküszöbölésre vár.

- Egyértelműen helyes és támogatandó az a követelés, miszerint az állami adóhányad elosztási modelljéből törölni kell a tengerszint feletti magassághoz kötött sajátos koefficiens alkalmazását, amely diszkriminálja a 267 méter alatti településeken élő polgárokat. Tehát a magyarokat...

- Az önkormányzatokat illetően az MKP hangsúlyozza azok szuverenitásának, önállóságának megtartását illetve megerősítését, a rájuk ruházott állami feladatok finanszírozásához pedig megfelelő törvényi szabályozást sürget.

- Az MKP szorgalmazza egy EU-s pályázati alap létrehozását, amelyet az állami költségvetésből kíván megalapítani és feltölteni, s amelyen keresztül az önkormányzatok államilag megszabott, alacsony kamatú hitelhez jutnának az 5 százalékos önrész fedezése céljából. Az alap egyfajta önkormányzati hitelintézetként működne. Az alap jelentősen hozzájárulna az EU-s

alapok sikeres és gyors merítéséhez, s az uniós források hatékony felhasználásával egyúttal a régiók fejlődéséhez is.

III. Egészségügy, szociális, család- és foglalkoztatáspolitikák

Az MKP egészségüggyel kapcsolatos tézisei egészen kedvemre valók – legalábbis amíg az alapvető jelentőségű megállapításoknál maradunk. Ilyenek a következők: „Az egészségügybe egyértelműen több pénzt kell juttatni!” S valóban: amennyiben az egészség az egyén és a társadalom számára a legnagyobb érték, akkor nem lehet más, amit elébe helyezhetnénk. Így tehát világos, hogy „nem érthetünk egyet azokkal a nézetekkel, amelyek ezt a kérdést első sorban gazdasági szempontok alapján közelítik meg, nem engedhetjük meg, hogy gazdasági érvekre hivatkozva megszűnjön a kórházi ellátás a leszakadó, nehéz helyzetbe került régiókban”. Ahogy az orvosok és egészségügyi dolgozók itthon tartása is prioritás – egyben szintén az anyagiak területére eső probléma. A hogyan tovább kapcsolatban már nem ilyen egyértelmű a kép, de ez nem is elsősorban az MKP szakpolitikusaiknak a hibája. Az akut bajokkal küzdő ágazat rendbetétele több ciklusra való feladatot és kihívást jelent a bátor próbálkozók számára. A párt programja mindenesetre mintha kissé híján lenne e téren az alapvető, koncepcionális jelentőségű változtatási javaslatoknak s beéri kevesebb konkrétummal. A véradók társadalmi megbecsülésének visszaállítá-

sára tett ígéret – bár kétségkívül nemes és hasznos ügyről van szó – aligha tarthat az ellátórendszer átalakításának legелеmibb kérdései közé. Ennek ellenére mégis itt kapott helyet a programban...

A szociális- és foglalkoztatáspolitikai javaslatok megint csak a stratégiai jelentőségű kérdések közé tartoznak, hiszen – ahogy a szöveg is megfogalmazza – a párt választói „olyan régiókban élnek, ahol a munkanélküliség messze meghaladja az országos átlagot.” A munkahelyteremtés tehát elemi nemzeti ügy Dél-Szlovákiában. Adókedvezmények a kis- és középvállalkozásoknak, ösztönző adó- és járulékpólitika, munkahelyteremtés a mezőgazdasági ágazatban, a külföldi beruházók hátrányosabb régiók felé irányítása támogatásokkal, mobilitás ösztönzése a munkaerőpiacon – csupán címszavak a számos javaslatból, mellyel az MKP e területen elő kíván rukkolni. Jól összeszedett és átgondolt „csomagról” van szó, nyilván nem véletlenül vívta ki a pozsonyi foglalkoztatottság-kutató intézet és a Szlovák Szegénységellenes Hálózat elismerését is (lásd keretes írásunkat). A szakértői értékelések ugyanis a párt programját a 26 induló közül a 3. helyre találták érdemesnek a tartós munkanélküliség, az alacsony képzettségű foglalkoztatása, a munkapiacra történő visszavezetés segítése a szociális rendszer és a munkabér kérdéskörének, valamint az oktatás és a munkapiac viszonyának é a munkaerő-piaci politika intézményi keretei területére vonatkozó koncepciói alapján.

IV. Oktatásügy, kultúra

Szintén stratégiai fontosságú kérdés-ként tárgyalja a program az oktatáspolitikai ügyeit – lato sensu pedig az oktatás, tudomány és kultúra területére eső kérdéseket. Csak egyetérteni lehet azzal a gondolattal, miszerint a párt „a válság ellenére növelni kívánja az oktatás és a tudományosság állami támogatását, mert vallja, hogy a tudás, a szakmai felkészültség a legjobb fegyver a válság leküzdésére”. Hozzá kell tennünk: ezt lényegében mindig minden párt leírja a választások előtt és az oktatási szakpolitikások rendre el is ismétlik minden egyes alkalommal, esetleg tovább folytatják ezt az ellenzéki sorokban – kormánytényezővé válva azonban az oktatás finanszírozása mintha kicsit más hangsúlyt kapna. Mindenesetre az MKP fent idézett kiindulópontja helyes, nézzük, milyen konkrét intézkedéseket kapcsolna hozzá. Természetesen a legfontosabbak között említi az anyanyelvi oktatás támogatását – óvodától az egyetemig, valamint – és ez nagyon fontos! – az oktatási autonómia megteremtését. Az „óvodát és legalább alsó tagozatos általános iskolát minden községbe! jel-szava azonban – sajnos – inkább szép hívószó, semmint realitás. Utóbbival kapcsolatban – anélkül, hogy állást foglalnék benne – elegendő utalni az oktatás színvonalát firtató szakmai vitákra. Az oktatási koncepció további pontjait áttekintve tulajdonképpen az alapgon-dolat részletezéséről van szó: vagyis arról, hogy több, lényegesen több forrás kell pumpálni az oktatásügybe. Azaz:

pedagógusbérek reálértékének növelése (a mindenkor átlagbér vagy afölé), iskolák felszereltségének javítása, épületek állagának megőrzése, felújítása, korszerű felszerelések (digitális eszközök), speciális pedagógusok képzése (tehtességgondozás, felzárkóztatás) stb.

És egy fontos gondolat: „A minőségi oktatás részeként valljuk, hogy szükség van a hivatalos nyelv, illetve legalább egy világnyelv elsajátítására, ez a cél a módszertan hatékonyságának növelésével érhető el: a szlovák nyelvet az idegen nyelvek oktatásának módszerével kell tanítani.”

A kultúra területén az ún. kulturális autonómia koncepcióját érdemes mindenképpen kiemelni. A párt programja erről így ír: „a Magyar Koalíció Pártja fontosnak tartja a kulturális öngazdálkodás feltételeinek a biztosítását. Ez nemcsak a nemzeti vagy a kisebbségi kultúrák autonómiáját jelenti, hanem országos szinten is garantálja a regionális sajátosságok védelmét, az öngazdálkodáson, önszerveződésen alapuló fejlődés feltételeit. A Magyar Koalíció Pártja ezért fontosnak tartja egy - a kultúráról és annak küldetéséről szóló - törvény megalkotását, amely tartalmazná a szféra részese-dését az állami költségvetésből (a bruttó hazai termékéből százalékarányosan).” Szintén legislatív úton kívánja garantálni a párt a kisebbségi kultúrák megfelelő finanszírozását, a megyei és helyi önkormányzatok e területre eső feladatait, de a Csemadok működését is. A kisebbségi önkormányzati intézmény-

Tanuljon az anyanyelvén!

Megoldás kell!

A MEGOLDÁS ■ RIEŠENIE

MAGYAR KOALÍCIÓ PÁRTJA
STRANA MAĐARSKEJ KOALÍCIJE

www.mkp.sk

www.facebook.com/mkp.smk

rendszer kialakítását is legitim célnak tartja az MKP – bár csak remélni tudom, hogy nem a magyarországi lenne ehhez a minta...

Nemes, bár nagy valószínűség szerint hiú ábránd a korrekt, politikamentes lapkiadásra és az újságírói szabadság megvalósítására tett szándéknyilatkozat. Mindenesetre a rendesinálást máris lehetne kezdeni a felvidéki magyar nyelvű napisajtó területén.

V. Nemzeti jogérvényesítés és külgügyek

Ez lenne tulajdonképpen a szorosabb értelemben vett nemzetpolitika. Lássuk, mit kínál e területen a Magyar Koalíció Pártja választóinak! Most sem ússzuk meg definíció nélkül, hiszen a „szlovákiai magyar népcsoportot Szlovákia lakosságának olyan speciális jellemvonásokkal rendelkező részének tekintjük, amely az ország lakosságának többségétől eltérő nyelvi, kulturális és történelmi identitással rendelkezik”. Tényszerűen cáfolni aligha lehet e „szlovákiaimagyar-fogalmat”, azonban ez a fajta relativizmus, a „lakossághoz mérés” kissé mintha önbizalomhiányt tükrözne – finoman fogalmazva. Egy magát nyíltan (és nagyon helyesen!) etnikai pártként azonosító politikai tömörülés bátran fogalmazhatna „keményebben” – azzal ugyanis semmi igaztalant nem állítana, ha a felvidéki magyarságot a szülőföldjén őshonos, az egységes magyar nemzethez tartozó közösségként definiálná. Ez az alapállás lehetne a magyar érdekérvényesítés, a nemzetpolitika gerince.

Mindazonáltal a konkrét program-pontok vállalhatók és támogatandók, különösen a kisebbségi kollektív jogok biztosítására vonatkozó jogos igény. És ezzel el is érkeztünk az autonómia témájához, melyet igen, konkrétan és szó szerint is említ az MKP programja: „figyelembe véve, hogy a szlovákiai magyar népcsoporttal hasonló adottságokkal rendelkező európai kisebbségek döntő többségénél a kisebbségi közösségi öngazgatás (autonómia) különböző formái sikeresen működnek és több évtizedes politikai stabilitást eredményeztek, célunk, hogy Szlovákia e téren is közeledjen Nyugat-Európához és hosszú távon stabilizálódjon”. Bízunk ben-

ne, hogy egy reménybeli koalíciós szerződésben sem kíván erről a céljáról lemondani a párt...

A szlovákiai közélet-közbeszéd egyik neuralgikus pontja a nyelvhasználat kérdése, legalábbis ha a nemzetiek ez ügyben indított kampányára gondolunk (márpedig gondolnunk kell, hiszen Slotáék efféle szándékaival a többi szlovák politikusnak sem esik nehezére azonosulni). Az MKP komoly hangsúlyt kíván fektetni erre a kérdésre, hiszen „a nyelv a személy identitásának központi eleme”. Lesz mit tenni azért, hogy a hivatali nyelvhasználatban is merjünk magyarok lenni... A magyar nyelv presztízse emelésének fő eszköze a párt szerint a kisebbségi nyelvhasználat terén megvalósítandó jogkiterjesztés, amelynek optimális mértékét a magyar nyelv dél-szlovákiai regionális (hivatalos) nyelvvé nyilvánítása jelenti. Ez alapvető jelentőségű, bár érdemes nagyobb tételt játszani és a magyar nyelv mint hivatalos nyelv ill. a magyar mint társnemzet státust kijelölni.

Konkrét feladatok várnak a párt szakpolitikusaire és képviselőire – amennyiben erre természetesen megfelelő felhatalmazást kapnak választóiktól – az e területre vonatkozó jogalkotás áttekintésére és módosítására. Bár lényegében itt alapjaiból induló új, európai mércével is mérhető jogalkotási folyamatra lenne szükség – ennek beindításában pedig valóban komoly szerep juthatna az MKP-nak.

Szó szerinti idézetet érdemelnek az alábbiak: „Az MKP továbbra is kiemelten kezeli a második világháború után hozott diszkriminatív döntések kiiktatását a szlovákiai jogrendből, összhangban az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 1993-ban elfogadott ajánlásával: „A kollektív bűnösség fogalma, annak minden következménye és utóhatása ellentmond az állampolgári egyenlőség és egyenrangúság elvének.” Az MKP elfogadhatatlannak tartja, hogy Szlovákia megszünteti az állampolgársági köteleket mindazokkal, akik felveszik egy másik ország állampolgárságát. Elutasítja az államhatalom indokolatlan bizalmatlanságát saját állampolgáraival szemben. Ezért mindent megtesz, hogy a szlovák parlament úgy módosítsa az érvényes, idevonatkozó jogszabályt, hogy mindenki szabadon, egyéni döntése alapján lehessen kettős állampolgár,

különös tekintettel a Szlovákiával szövetséges országok állampolgárságának felvételére.” Ezek megint csak olyan minimumigények, melyekből lehetetlen engedni, melyekkel kapcsolatban nem lehet szó kompromisszumpolitikáról (az ugyanis, mint láthattuk, nem vezetett semmilyen érdemi eredményre).

A célok eléréséhez vezető eszközöket is jól mérte fel a párt: „Az európai példák és a szlovákiai magyarok utóbbi két évtizedes tapasztalata is azt mutatja, hogy a nemzetközi fórumokon való hatékony érdekképviselés nélkül belföldön csak szimbolikus jelentőségű eredmények érhetők el. A belföldi érdekérvényesítésre ráépülő nemzetközi érdekérvényesítés viszont éppen azzal kecsegtet, hogy a Szlovákiában hagyományosan merev felfogású kisebbségi politika helyett fokozatosan a modern és rugalmas európai irányok tudnak majd érvényesülni. E téren a kisebbségi jogi kompetenciákkal nem rendelkező nemzetközi fórumokon (például az EU) kívül fokozottabban kívánunk tevékenykedni a kisebbségi ügyekre (is) specializálódott fórumokon (mint az Európa Tanács, EBESZ) és a hagyományosan kisebbségbarát európai államok befolyásos politikai szereplőinél”. Habár meg kell jegyeznem, én a magam részéről pont az ilyen „modern és rugalmas” európai irányoktól tartok a leginkább, jobban, mint az egyébként kiszámítható szlovák nacionalizmustól...

Hanem ami a párt uniós politikával kapcsolatos elképzeléseit illeti, nos, ez a rész kissé lerontja az egészet. Kezdve mindjárt ezzel a meglehetősen sületlenséggel: „Az Európai Uniónak, az európai integrációnak a globalizálódó világban nincs alternatívája”. A jó politikus egyik legfőbb ismérve, hogy örökké keresi az alternatívákat, egérvutakat – ha a szükség úgy hozná. Márpedig hozza, ezt bizonyára nagyon jól tudja a párt történetész képzettségű elnöke is. Tekintve jelenlegi körülményeket, kifejezetten sürgető és fontos feladat lenne az alternatívák kidolgozása ahelyett a rogyadozó tákolmány helyett, amely jelenleg Európa Unió néven nehezedik az európai államok hátára. Egyébiránt pedig az ilyen „örök birodalmakról” már mintha valahol, valamikor hallottunk volna...

Azt sem tartom túlságosan meggondolt eszmefuttatásnak, hogy „az uniós

jogrendszer fejlődésének, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartája kötelező érvényűvé válásának köszönhetően számos új lehetőség nyílik a kisebbségi jogérvényesítésre”. Ha létezik rendszer, amely kifejezetten érzékeny a kisebbségi problémák iránt, akkor az az európai jog. Alapjogi Charta ide vagy oda. Ezt Brüsszel számtalanszor bizonyította már. Az Európai Parlament nevezetű papagájröpdében olykor elhangzó csa-csogás pedig – mert sajnos sokszor ilyen képet fest magáról ez a fórum – minden, csak nem hatékony kisebbségi jogérvényesítő lehetőség. Mindazonáltal nem látom értelmét a párt EU-s politikájának további boncolgatásának és kritikájának, miután az EU-val kapcsolatos közvélekedés önmagáért beszél...

Mindezekkel együtt és összességében is elmondható, hogy alapvetően egy színvonalas, jól összeszedett anyagról van szó, melyen látszik a belefektetett munka mennyisége és minősége. Kizárt, hogy mindenki minden egyes pontjával egyetértsen, de ettől függetlenül ez a program olyan anyag, amely elég alapot nyújt ahhoz, hogy ne csak „jobb híján” szavazzanak a felvidéki magyarok a magyar pártra, hanem mert valóban van mögötte tartalom. Egészen más tál tészta, hogy e fontos program-elemek megvalósításához rendelkezésre áll-e a megfelelő „személyzet” és szürkeállomány. A kínálat adott, abból lehet karikázni. Az pedig szintén egy egészen már lapra tartozó kérdés, hogy egy mégoly tökéletes program és profi

szakértői-képviselői csoport mellett is vajon mit lehet elérni, megvalósítani egy alapvetően számunkra „ellenséges”, de legalábbis folyamatosan negatív környezetben, a mindig és minden téren összeháró szlovák nacionalizmussal (magyarellenességgel) szemben? A program társadalmi igazságossággal, gazdasággal, szociál-és foglalkoztatáspolitikával kapcsolatos elemeihez talán még nem is jelentene különösebb problémát szövetségeseiket keresni, no de a kisebbségpolitika területe az, ahol a szakadékok – és egyben lövészárkok – húzódnak.

Egyelőre azonban annyit tehetünk, hogy hétvégén választunk...

Szűcs Dániel, Felvidék.ma

Elismerések az MKP programjának

Értékelte a választásokon induló szlovákiai pártok munkaerő-piaci programelképzeléseit a pozsonyi foglalkoztatottság-kutató intézet. Szakértőinek értékelése alapján a 26-os politikai mezőnyben 3. helyen zárt az MKP programja.

Az intézet negyedik alkalommal rendezett vitafórumot a munkaerő-piac problémáinak lehetséges kezeléséről, s ezen a választásokon megmérettetésre váró pártok is bemutatkozhattak, de programjaikat a szakértők értékelték és minősítették. Fő értékelési szempontjait a hosszan tartó munkanélküliség kezelése, az alacsony képzettségűek foglalkoztatása, a munkapiacra történő visszavezetés segítése, a szociális rendszer és a munkajövedelem kérdésköre, az oktatás és a munkapiac viszonya, a munkaerő-piaci politika intézményi keretei képezték.

Az intézet 19 politikai párt programjában talált értékelhető anyagot a foglalkoztatás elősegítése és a munkanélküliség csökkentése szempontjából. A szakértők osztályozták a programokat, 1-től 5-ig terjedő osztályozással, mint az iskolában.

Összesítve az első helyen a Kereszténydemokrata Mozgalom végzett 2,44-es osztályzatútlaggal. A másodikon a Smer-SD 2,49-es, a harmadikon a Magyar Koalíció Pártja 2,57-es osztályzattal. Jobb mint 3-as átlagot ért el

még az SZDKU (2,60), a DSZM-Néppárt (2,67), a Most-Híd (2,83), a Kerületünk (Náš kraj – új, eperjesi ruszin-regionális párt) 2,87 és az Egyszerű Emberek és Független Személyiség (2,97); a többi párt 3,10 és 4,44 között teljesített. A részkérdésekben egyetlen esettől – a hosszú ideje tartó munkanélküliség kezelésének programjától, ahol 0,02 a különbség – eltekintve az MKP és a Most-Híd párbajból az MKP került ki győztesen.

Az eredmény azért is érdekes, mert független szakemberektől származik, és azonos követelményrendszerben méri a pártprogramokat. Értékét növeli, hogy a márciusi parlamenti választások előtt a szlovákiai közéletben – de a sajtóban és az elektronikus médiában is – az első olyan program-összevetés, amely nem kizárólag azokra a pártokra terjed csak ki, amelyeknek jelenleg is van parlamenti képviselőjük.

A Magyar Koalíció Pártjának esetében például a legelső olyan említés ez, amely a politikai programját érdemben és tételesen is szemügyre veszi.

Elismerést kapott a Magyar Koalíció Pártjának választási programja a Szlovák Szegénységellenes Hálózat (SSPCH) nevű civil szervezettől is.

A szervezet honlapján (sapn.sk) tette közzé annak az elemzésnek a végeredményeit, amellyel a lakosság szociális biztonságának javítása szempontjából

értékelte a márciusi választásokon induló 24 politikai párt programját. Az MKP programja a második helyet szerezte meg a szervezet rangsorolása szerint.

Az elemzés során a szervezet munkatársai és független szakértők egy csoportja 21 kérdéskör alapján vizsgálta a pártok választási programját. Ezek között olyan ügyek szerepeltek, mint a családtámogatás rendszere terén tervezett változtatások, az öregségi és a rokkantsági nyugdíjak emelése, a foglalkoztatottság növelésére irányuló elképzelések, a bérlekások számának növelése vagy éppen az egészségügyi ellátás regionális hálózatának bővítése terén megvalósítandó intézkedések.

A Szlovák Szegénységellenes Hálózat értékelése során a pártok legfeljebb 21 pontot szerezhettek. A legjobb helyen, 16 ponttal a Smer végzett, a második helyet az MKP foglalta el.

A választási kampányrendezvények a Gorilla-ellenes tüntetések árnyékában zajlanak

A magas labdáról

Hiába reménykedtek egyesek a Híd kapcsolataiban, melyek gazdaságilag és infrastrukturálisan fellendíthetik a Csalóközt. És hiába vártak eredményt a simulékony kisebbségpolitikától. Eredmények, támogatások természetesen voltak... csak a célcsoport nem a felvidéki magyar közösség volt.

Olvaszuk sorra a választási felméréseket és egyre csak ámulunk. Nem értjük, miért nem akarnak emelkedni „azok” a számok. Igen, lehet a statisztikai mérések pontatlanságáról, hibaszázalékokról, rossz mintáról beszélnünk, de ez mégsem nyugtat meg. „Véleményformáló” szöcsöveinkkel ellentétben nem állítom, hogy nincs esélyünk a bejutásra, 5 százalék alatt stagálnánk, de 2 évnek bőven elegendőnek kellett lenni arra, hogy ez a számokból hangsúlyosabban is látsszék. 2010-ben az MKP parlamenten kívül maradását sokan, sokféleképpen magyarázták. De a „Híd-ra szavazok, az MKP úgyis bejut”-szavazók csalódását elemző megbánáselmélet valahogy nem bír megnyilvá-

nulni a „mi” számainkban. Meg a Gorilla-hatás sem. Ennyire hosszú lenne a reakcióidőnk?

Vagy egyszerűen az emberek nem látnak, nem gondolkodnak? Manapság nem szeretünk gondolkodni, idő- és energiaigényes, sőt akár még pénzbe is kerülhet. Megszoktuk, hogy megmondják nekünk, hogy mi a „tényállás”, sőt azt is, mit gondoljunk. Vezér kell nekünk – Mečiar, Fico, Dzurinda – nem filózunk, úgysem lesz jobb nekünk... És a szlovák társadalom igényeinek megfelelően kialakult a „jó magyar”-kép is, mely szerint a jó magyar ázik-fázik, nem pofázik és örülhet, hogy otthon magyarul beszélhet. Igen, lassan már az is elég nekünk, ha nem bántanak. Ugyanez érvényes a magyar érdekképviselőre is, azzal a kiegészítéssel, hogy úgy szavaz, ahogy az „ország” érdeke megkívánja. A mi érdekeink, igényeink (lassan kétszem, hogy vannak-e még) valahogy a fontosabb ügyek mellett politikai akarattal eltörpülnek. És nyelünk egyet, mondván, legalább valamit (majdnem)

sikerült, az aktuális „képviselőtünk” pedig magyaráz. A fekáliát is díszcsomogásban képes eladni.

Pedig ismét igazunk volt. Igaza volt Csáky Pálnak, és igaza volt parlamentből kimaradt és korrekten lemondott MKP-vezetésnek. Igazuk volt... És ennyi... És azóta sem vagyunk képesek megfelelő módon lekommunikálni a tényeket. Nem tudtuk időben tényszerűen elmondani, hogyan és mikor (!) alakult a Híd párt, mi volt a pártszakadás hátterében. Csak suttogtunk az érdekekről, vagy épp az örök ellenzéki Duray Miklóssal mondtuk el ezeket az összefüggéseket, akinek ez már rég az agendája része volt, így ügyet sem vetettek rá. Mint ahogy Csáky Pál elemzéseire is csak egyetértően bólogatunk, viszont intellektuális ironiája ebben a társadalomban nem talál elegendő megértő fültre... De nem tudtuk a felvidéki magyar társadalomnak elmagyarázni azt sem, hogy mit jelent az, hogy a Híd-Most a 2010-es kampányra hivatalosan a harmadik leg-

többet költő párt volt. Hát nem látta még az egyszeri szegénylegény is, hogy valami sántít, hogy narancssárgállott dél-Szlovákia, hogy autópályát és munkát ígértek nekünk? Hogy irtalmatlanul sok pénz van a háttérben, amit nem feleségeik konyhapénzéből finanszíroztak? Látta és látja. Mint ahogy látta a Híd botrányos javaslatait az egyes posztokra, a nyelvtörvénnyel és állampolgársági törvénnyel kapcsolatos ámtást, emlékezhet a „Smerrel soha” szlogenre vagy a kultúrára szánt pénzek leosztására. Vagy itt volt a híres Híd-MKP koalíciós egyeztetés. Akkor se tudtuk leütni a magas labdát... Pedig mekkora magas labda volt! Ehelyett az illetékesek megmagyarázták, hogy az MKP nem jött el tárgyalni, Szlovákiában az MKP-nak nullás koalíciós potenciálja van, stb. És a nagyközönség ismét elfogadta Bugár magyarázatait. Akárcsak Hrinčár jelölésénél...

És érkezett az újabb magas labda, amit nem lehetett elvéteni - a Gorilla-ügy. És újra nem tudunk áttörő sikert elérni közösségünk köztudatában, véleményében, magatartásában - a hidasok elkenék és megmagyarázták a megmagyarázhatatlant: ez nem az, aminek látszik, az MKP sáros az ügyben: Csáky, meg Berényi, meg anyámkinja... És

amúgy is Csáky tilosban fordult meg, sőt... A magyar Gorilla ügyről tehát Bugár és Világi is megmondta a tutit. És ha Bugár ezt mondja, sőt az egyetlen megmondó napilapunk is ezt sulykolja, sőt bagatelizálja, akkor ez „valószínűleg” így van. Pont. Lebobéla.

Bugár Béla egyetlen dolgot tett a szlovákiai magyar kisemberért (még MKP elnökként) – jellegzetes humorával a szerethető egyszerű parasztfiú stílusban megmutatta, hogy Szlovákiában élnek magyarok, akik nem harapnak, s erős akcentussal ugyan, de megértetik magukat. (Vitatható, hogy egy ilyen vezető pozitív vagy inkább degradáló képet fest rólunk - ez a bugyuta bohóckodása viszont 200 000 szavazatot ért). De látjuk, hogy Matovičot sem az intellektusáért szeretik... Ennyi. Ennyire tellett neki, és sajnos csak ennyire tellett nekünk is. Ezen túllépni, komoly eredményeket elérni a Híd sem tudott, igaz, kommunikációjában már komoly, rutinos, politikailag érett pártként tetszelgett. És van egy óriási adujuk - a nulleredményt is sikerként tudják eladni a nagyközönségnek.

Hiába reménykedtek egyesek a Híd kapcsolataiban, melyek gazdaságilag és infrastrukturálisan fellendíthetik a Csallóközt. És hiába vártak eredményt a si-

mulékony kisebbségpolitikától. Eredmények, támogatások természetesen voltak... csak a célcsoport nem a felvidéki magyar közösség volt.

A Gorilla-ügy valószínűleg kivégzi az SDKÚ-t – a választóik könyörtelenül büntetnek, levonják a tanulságot. Dzurinda már egyszer megmenekült a hurok szorításából, akkor Radičová mentette meg, most nics ismétlés. Vajon hányszor kell még Bugárnak megvezetnie a magyar választókat, hogy azt mondják, elég? Bugár és tanácsadóinak taktikája egyelőre kifogástalanul működik. Arroganciájának netovábbjaként a Gorilla ügy maszatolására jól időzítve bemutatták a „Transzporens Szlovákia projektet”. Szerecsenmosdatás felsőfokon! Nagyon úgy tűnik, hogy Bugár maszulettet báránként vigyorgó képpel kísétál ebből a botrányból is.

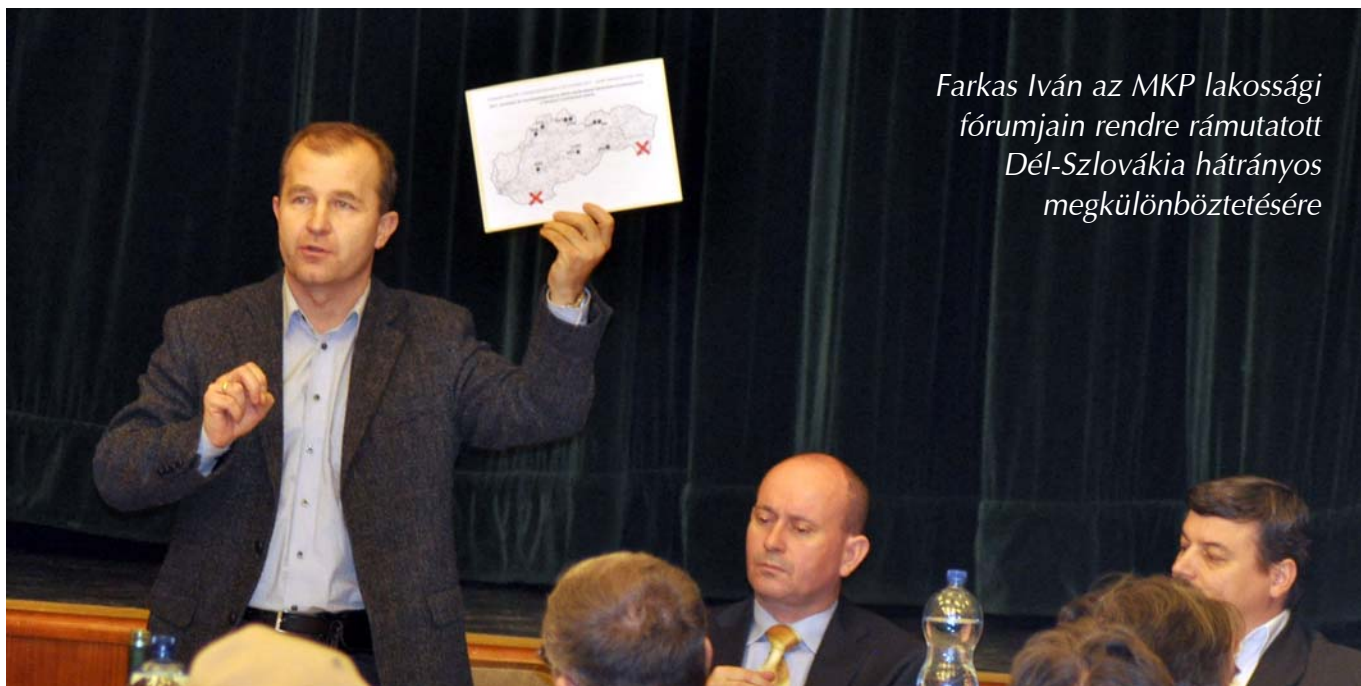
Mit tudunk most csinálni? A hátralevő időben talán a Via Nova tudna ráerősíteni, frissítésként hatni és fiatalos lendületet vinni a kampányba. Hogy mi lesz márciusban? Stabil Smer-kormány. Ennyi a biztos, minden más kérdéses.

De addig a magas labdákat le kell ütni, vagy legalább átütni a háló felett. Mert nekünk fontos a pék nemzetisége.

Csajka István

A Gorilla-ellenes tüntetések résztvevői a közélet megtisztítását követelik

Farkas Iván az MKP lakossági fórumjain rendre rámutatott Dél-Szlovákia hátrányos megkülönböztetésére

Nem kielégítő Dél-Szlovákia érdekképviselése a kormányban

A Nokia Dél-Komáromban fokozatosan 2300 alkalmazottját bocsátja el az idén. Jelentős részük Révkomáromból és környékéről naponta ingázik munkahelyére, a Duna túloldalára.

Ősszel a komáromi hajógyárban is tömeges elbocsátást hajtottak végre, mintegy 200 alkalmazottól váltak meg. Alig több mint 300-an maradtak a gyárban. „Paradox módon akkor veszítik el munkájukat az emberek, amikor a termékeink iránt kereslet mutatkozik” – nyilatkozta akkor az üzemi szakszervezet elnöke. Húsz éve 3800-an dolgoztak a hajógyárban, évente 13-14 új hajót úsztattak a Dunára. Még 4 éve is 1100 alkalmazottjuk volt. Ma a gyárudvaron egyetlen félkész hajó vesztegel.

Nyitra megyében éppen a Komáromi járásban méri tartósan a legmagasabb munkanélküliséget, idén januárban 18 százalék felett. A rendkívüli kedvezőtlen hírek következménye az lehet, hogy az év végére 20 százalék fölé emelkedhet itt a munkanélküliség aránya. Az pedig kritikus mértékű lenne Délnyugat-Szlovákiában.

Tavaly tavasszal a kormány lesöpörte az asztalról Hetény önkormányzatá-

nak pályázatát ipari park létrehozására, vagyis munkahelyek létesítésére. Ugyanezt tette Királyhelmeccel is. Ennél kedvezőtlenebb hír és egyben a kormány tevékenységének döbbenetes bizonyítványa az volt, amikor tavaly ősszel módosította a munkahelyteremtés állami ösztönzéséről szóló törvényt. Tavalyig a kormány az állami költségvetésből a munkahelyteremtést kétféleképpen ösztönözte: állami támogatással és adókedvezményekkel. Tegyük hozzá: főleg északon. Idén csupán a második lehetőség merülhet fel, mert az első a törvényből törölték. E módosításnak ilyen olvasata is lehet: a gazdasági válság idején a Vágmentén és északon stabilizálódott a helyzet, állami támogatással számos új munkahelyet létesítettek. Amikor délen kellene megtenni ugyanezt, mondjuk éppen a Komáromi járásban vagy Párkányban, Érsekújvárbán, a Garam és Ipoly mentén, Gömörben és a Bodroghözben, akkorra a hajlandóság elfogy, a munkahelyteremtés állami támogatását megszüntetik. Tévedés ne essék, nem Fico kormánya, a mai kormány fogadta el a döbbenetes törvényt módosítást.

Végül feltehetjük a keresztkérdést: vajon Dél-Szlovákia érdekképviselése a mai kormány részéről kielégítő? Korántsem, sőt leszögezhetjük: Dél-Szlovákia hátrányos megkülönböztetése az elmúlt két évben sem szűnt meg!

Az MKP javaslata: a munkahelyteremtés állami ösztönzésénél vissza kell térni az állami támogatás lehetőségéhez. Elsősorban a hazai kis- és közepes vállalkozókat kell állami ösztönzéssel munkahelyek létesítésére sarkallni. Regionális megkülönböztetés nélkül! Hasonló módon, mint ahogyan eddig a külföldi nagyberuházókat támogatták. A külföldi nagyberuházókat csupán abban az esetben, ha olyan járásban létesítenek új munkahelyeket, ahol a munkanélküliség aránya országos átlag feletti. A külföldi nagyberuházóknak nyújtott támogatásokhoz hasonló lehetőségekkel a hazai kis- és közepes vállalkozók ugyanúgy munkahelyeket létesítenének. Állami célbairányítás, regionális megkülönböztetés nélkül, vagyis a Dél-Szlovákiában tevékenykedő vállalkozók is lehetőséget kapnának.

Farkas Iván, az MKP gazdasági és régiófejlesztési alelnöke

Tíz pontban a felvidéki magyarság elemi érdekeiről

Január közepén indult útjára Kassáról az az internetes petíció, mely 10 pontban foglalja össze a felvidéki magyar közösség legégetőbb szükségleteit – s egyben követeléseit. És ami jogos igény, az egyúttal jogos elvárás is azok irányában, akik a felvidéki magyarság érdekeinek hatékony képviselését ígértek március 10-e után...

Memorandum Cassoviense Anno 2012

Az egységes magyar nemzet felvidéki része, amely szlovák állampolgár, elvárja politikusaiktól, hogy elkötelezetten és következetesen képviseljék érdekeit, melyek a nemzetrész megmaradását, fejlődését és jövőjét biztosítja ősi szülőföldjén. Ez a nemzetrész, úgy mint a nemzet egésze, békében és harmóniában kíván élni a szlováksággal ugyanúgy, mint minden szomszédjával. Annál is inkább, mert ha nem létezett volna a Magyar Királyság, akkor a szlovák nemzet nem léphetett volna a történelem színpadára.

A harmonikus együttélésnek azonban feltételei vannak, melyeket a krisztusi elvek, az európai tapasztalat, gyakorlat és normák szerint kívánunk rendezni. Követeléseink semmilyen mértékben sem csonkítják a szlovákság jogait, tisztességes érdekeit, vagy vágyait. Két fél között a legkorrektebb viszonyrendszer akkor alakítható ki, ha minden lényeges része egyértelműen kodifikált és a jogrend részét képezi.

Elvárjuk tehát, hogy politikai képviselőnk álljon ki az alábbi jogos és méltányos követeléseink mellett és ehhez minden tisztességes eszközt felhasználva szálljon síkra!

Az alábbi követelések részletezésére nem térünk ki, mert azok kidolgozása a közeljövő feladata.

1) Követeljük az autonómia olyan formáinak megvalósítását, melyek a felvidéki magyarság egészét (tömbmagyarság, kisebbség, szórvány) magában foglalják.

2) A szlovák-magyar viszony az elmúlt 150 évben éleződött ki és vezetett konfrontációkhoz. Ennek egyik mélypontja volt egyes beneši dekrétumok és a kassai kormányprogram részeinek az etnikai tisztogatás tébolyát mutató kol-

lektív bűnösséget alkalmazó joggyakorlata.

A hivatalos szlovák politikai képviselő már bocsánatot kért a zsidóktól és a németektől, viszont a magyarok a mai napig kimaradnak ebből a folyamatból. A németeket éppen a fentebb említett rendelkezések miatt követték meg. Ezt üdvözljük. Ám ezt a folyamatot be kell fejezni. Az egyenrangúság elve követeli meg, hogy ez a magyarokkal szemben is megtörténjen. Ennek elengedhetetlen része Esterházy János rehabilitálása. Az erkölcsi kárpótlás mellett, nem mondhatunk le az anyagi jóvátételről sem, úgy, mint az a zsidók esetében történt. A demokrácia lábba tiprása az újjalakult Csehszlovákiában ugyanis nem 1948-ban kezdődött, hanem már 1945-ben.

3) A területi elrendezés nemcsak a magyaroknak, hanem a szlovákoknak sem felel meg, mert teljesen figyelmen kívül hagyja a történelmi hagyományokat, szemben áll a békeszerződéseknek az etnikai arányok megváltoztatását tiltó vállalásaival. Ezért követeljük, hogy a történelmi - demográfiai - nemzeti kisebbségi helyzetnek megfelelően alakítsák ki az új önkormányzati területeket.

4) Érdekérvényesítésünk érdekében az a párt, amelyik valódi érdekeinket képviseli, képviselői révén az Európai Parlamentben is hallassa szavát, keresen és találjon szövetségeseket, akik ebbéli harcát támogatják.

5) A nyelvtörvény mai formájában szégyene minden demokratikus országnak. Elérendő célnak tartjuk, hogy a magyar nyelv – mely az EU egyik hivatalos nyelve – olyan státuszt élvezzen Szlovákiában, ahogyan az az Unió számos tagállamában régóta alapvető jog. Így a meghatározott területen, ill. településé-

A petíció az interneten a www.peticiok.com/memorandum_cassoviense_anno_2012 címen érhető el

ken, a kétnyelvűség használata és alkalmazása természetes legyen.

Ehhez szükséges az alkotmány preambuluma megváltoztatása, melynek kitétele Mi a szlovák nemzet..., kirekesztő. Mi, Szlovákia polgárai... alakra szükséges megváltoztatása ezért elengedhetetlen. Az összes Szlovákiában élő nemzeti közösség váljon államalkotóvá.

6) Világszerte elfogadottá vált a kettős állampolgárság intézménye. Azok az országok, amelyek ezt egykor tiltották, mára már semmilyen akadályt nem gördítenek ez elé. Aki ezt gátolja, az egységesülő Európa megvalósulását akadályozza. Követeljük, hogy a Szlovák Köztársaság ezt egyértelműen tegye lehetővé összhangban alkotmányával, állítsa vissza a 2005-ig érvényben lévő jogszabályt. Politikai képviselőnk harcolja ki, hogy mindazok, akik a diszkriminatív törvény miatt elveszítették állampolgárságukat, kapják azt vissza és a kirekesztő jogszabályokat helyezték hatályon kívül.

7) Elvárjuk a minket képviselő politikusoktól, hogy megtalálják és alkalmaz-

Balassa Zoltán

zák a többség meggyőzésének hatékony eszközeit. Ezek a követelések ugyanis a szlovák nemzet érdekeit is szolgálják és esélyt nyújtanak rá, hogy egyrészt a demokrácia élvonalába jusson, másrészt megszabaduljon történelmi traumáitól, melyek akarata ellenére visszarántják a múlt posványába, amelytől érdeke lenne végleg megszabadulni.

8) A kisebbségek finanszírozását tör-

vény biztosítsa minden területen arányosan azok számával, hogy az a kisebbségi kultúrák, iskolaügy fejlődését és szociális érzékenységet hatékonyan tegye.

9) Olyan pártra kívánjuk adni voksunkat, mely nemcsak hogy meghallgatja és meghallja, mit mondanak támogatói, hanem az ésszerű és megalapozott véleményeket bedolgozza programjába, támogatja azok megvalósítását. Tehát valódi párbeszédet folytat. Azon felül hatékony védelmet nyújt és biztosít a szlovákiai magyar nemzetrész tagjai számára, nehogy még egyszer előforduljon az a tragédia, ami Agócs Béla tanárral történt. Szabó Dezső parancsa legyen a zsinórmérték: Minden magyar felelős minden magyarért! Ez azonban ne azt jelentse, hogy mások érdekében nem emeli föl szavát. Majdani elvhű és elkötelezett politikai képviselőtünknek elodázhatatlan feladata, hogy tudatosítsa és hirdesse, a Divide et impera (Oszd meg és uralkodj) elve minden szlovák állampolgárnak a kárára van és idegenek já-

tékszerévé teszi az országot, amire mindenki ráfizet. Tehát ennek nem lenne nyertese.

10) A mi pártunk építsen ki hatékony és termékeny kapcsolatokat a szlovákiai nemzeti kisebbségek és etnikumok képviselőivel és működtessen olyan mechanizmust, amely az ő érdekeiknek is hangot ad és azok megvalósítását vállalja.

Amennyiben lesz olyan politikai képviselőtünk, mely ezeket a követeléseket a magáénak vallja és ezekért vállalja a politikai harcot, akkor azt fogjuk szavazatainkkal, tevékenységünkkel és anyagiakkal is támogatni teljes mértékben. Amennyiben nem, akkor kivárunk míg lesz ilyen képviselőtünk!

Szüntelen kérjük Isten segítségét, hogy legyenek ilyen magyar politikusaink és a szlovák nemzet élére is végre olyan elit kerüljön, amely a megértés, empátia és nagyvonalúság bajnoka lesz!

Balassa Zoltán

Kelt Kassán, 2012. január

Sikeres kassai memorandum

Másfél hónap alatt több mint 1400 aláíró csatlakozott a kassai memorandumhoz, amelyet Balassa Zoltán kassai közéleti személyiség tett közzé a felvidéki magyarság érdekérvényesítése érdekében.

A több mint 1400 aláíró többségében felvidéki magyar, de sok magyarországi, kárpát-medencei és a nyugati szóróványban élő magyar is csatlakozott a petícióhoz, amelynek célja a felvidéki magyarság érdekérvényesítése.

A petíció tíz pontja közül az egyik az előrehozott szlovákiai választásokkal kapcsolatban ad időszerű útmutatást: „Olyan pártra kívánjuk adni voksunkat, mely nemcsak hogy meghallgatja és meghallja, mit mondanak támogatói, hanem az ésszerű és megalapozott véleményeket bedolgozza programjába, támogatja azok megvalósítását. Tehát valódi párbeszédet folytat. Azon felül hatékony védelmet nyújt és biztosít a szlovákiai magyar nemzetrész tagjai számára...”

És az Európai Parlamentben zajló – magyar nemzetünket érzékenyen érintő – vitanapok drámai aktualitást kölcsönöznek a petícióban megfogalmazott következő követelésnek is: „Érdekérvényesítésünk érdekében az a párt, amelyik valódi érdekeinket képviseli, képviselői révén az Európai Parlamentben is hallassa szavát, keressen és találjon szövetségeket, akik ebbéli harcát támogatják.”

Balassa Zoltán megfogalmazásában újra hangsúlyt kap a szlovákiai kisebbségek közti együttműködés kérdése: „A mi pártunk építsen ki hatékony és termékeny kapcsolatokat a szlovákiai nemzeti kisebbségek és etnikumok képviselőivel és működtessen olyan mechanizmust, amely az ő érdekeiknek is hangot ad és azok megvalósítását vállalja”, olvasható a tizedik pontban.

A petíciót aláírók közül többen – eddig több mint kétszáz esetben – az üzenőfalon hozzászóltak a felhívás szövegéhez, többen névvel vállalva véleményüket. Vitát váltott ki például a pe-

tíció végén olvasható gondolat: „Amennyiben lesz olyan politikai képviselőtünk, mely ezeket a követeléseket a magáénak vallja és ezekért vállalja a politikai harcot, akkor azt fogjuk szavazatainkkal, tevékenységünkkel és anyagiakkal is támogatni teljes mértékben. Amennyiben nem, akkor kivárunk míg lesz ilyen képviselőtünk! Szüntelen kérjük Isten segítségét, hogy legyenek ilyen magyar politikusaink és a szlovák nemzet élére is végre olyan elit kerüljön, amely a megértés, empátia és nagyvonalúság bajnoka lesz!”

Olvasóink számára érdekes lehet, ki mindenki támogatja a Memorandumot. Szöulből is érkezett aláírás, úgy mint Ausztráliából. Torontóból tízen írták alá. Ha a városokat nézzük, a legtöbb aláíró budapesti, azután következik Kassa, majd Pozsony. Örömmel, hogy ügyünket mindenütt a világon számon tartják és támogatják!

Az aláírók közül néhány ismertebb nevet emeltünk ki: Aich Péter, a Posonyi Casino titkára, Bácsfainé Hévízi Józsa, az autonómiák budapesti kutatója, Bernád Ilona marosvásárhelyi természetgyógyász, Bíró Ágnes, volt parlamenti képviselő, Bodnár Mónika néprajzkutató, Boldoghy Olivér, polgárjogi harcos, Csámpai Ottó szociológus, Csáji Attila, világhírű lézerfestőművész, Csanaky Eleonóra, előadóművész, tanár, újságíró, Cséfalvay Ildikó, idegenvezető, Dinnyés József daltulajdonos, a Honismereti Kérékpártúrák lelkes résztvevője, Cs. Varga István irodalomtörténész, egyetemi tanár, Dalmay Árpád író, a Bereg Vidéki Magyar Kulturális Szövetség volt elnöke, Duka Zólyomi Árpád, volt Európa-parlamenti képviselő, Dunajszky Géza népművelő, Duray Miklós a néhai Együttélés elnöke, volt parlamenti képviselő, Fibi Sándor volt iskolaigazgató, az SZMPSZ Országos Elnökségének tagja, Filep Antal néprajzkutató, dr. Fóthy János, Somorja és Vidéke Társulás elnöke, Futó Endre, az

Ady Endre Diákkör egykori elnöke, Gazda József kovásznai író, Gonda László, a 2006-os budapesti megmozdulások egyik szervezője, Gudenus János József, családfakutató, Gy. Lovassy Klára, veszprémi múzeumigazgató, Halász Magdolna, a sárospataki könyvtár nyug. igazgatója, Hahn Seidl Alida, a németországi Hunnia Baráti Kör meghatározó személyisége, Jeszenszky Géza volt külügyminiszter, norvégiai nagykövet, Jókai Mária néprajzkutató, Katona István, a martosi Feszty Árpád Múvelődési Park létrehozója, Kolár Péter a kassai Thália Színház nyug. igazgatója, Kondor Katalin a Magyar Rádió volt elnöke, Krivánszky Miklós, a kassai székhelyű Deportáltak és Leszármazottaik Szövetsége elnöke, Magyar Ferenc, volt parlamenti képviselő, Magyaródy Szabolcs, a Corvinus Library (internetes virtuális magyar történeti könyvtár) mindenese, Mihályi Molnár László tanár és publicista, Oelschläger István, a néhai neves kassai építész unokaöccse, Pécsi L. Dániel jelképművész, Petőcz Csilla, a Pozsonyi Casino titkára, Pomogáts Béla irodalomtörténész, Prokopp Mária művészettörténész, Szanyi Mária néprajzkutató, a „hontalan-ná tett” rimaszombati Tamás Aladárné, Tharan Marianne (Civil Összefogás Fórum), Timaru-Kast Sándor, a kelták kutatója, Varga D. László néprajzgyűjtő, helytörténész, Vári Fábán László mezővári költő, Zirig Árpád költő...

Kérjük olvasóinkat, támogassák aláírásukkal a petíciót, és szóljanak hozzá a vitához.

Pogány Erzsébet, Felvidék.ma